

Univerzita Karlova

Filozofická fakulta

Ústav asijských studií – Koreanistika

Bakalářská práce

Simona Horáková

Politika Johna R. Hodge a vliv Jamese H. Hausmana na záložní policejní složky během vlády USAMGIK

John R. Hodge's Politics and James H. Hausman's Influence on the
Constabulary during the USAMGIK

Praha 2024

Vedoucí práce: Mgr. Karolína Šamánková

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, že jsem řádně citovala všechny použité prameny a literaturu a že práce nebyla využita v rámci jiného vysokoškolského studia či k získání jiného nebo stejného titulu.

V Praze, dne 27. června 2024

Simona Horáková

Poděkování:

Ráda bych poděkovala paní Mgr. Karolíně Šamánkové za pomoc, za její trpělivost a poskytnutí cenných rad a informací při vedení mé bakalářské práce. Také bych chtěla ze srdce poděkovat svému příteli a rodině za potřebnou podporu a motivaci při psaní.

Klíčová slova (česky)

vojenská správa armády Spojených států v Koreji, USAMGIK, poválečná Korea, James H. Hausman, John R. Hodge, záložní policejní složky, korejské ozbrojené složky

Klíčová slova (anglicky):

The United States Army Military Government in Korea, USAMGIK, post-war Korea, James H. Hausman, John R. Hodge, constabulary, Korean armed forces

Abstrakt (česky)

Bakalářská práce se zabývá vojenskou vládou Spojených států v Koreji (USAMGIK), v jejímž čele stál velitel armádních sil v Koreji (USAFIK), generál Johna Reed Hodge, a jejími interakcemi s korejskou společností. Hlavní část se zaměřuje na vznik a vývoj armády Korejské republiky (ROKA), která byla založena 5. září 1948 a původně působila jako záložní policejní složky v nuzných podmínkách s minimální americkou podporou. Práce se též soustředí na důležitou poradní roli záložního kapitána Jamese Harryho Hausmana při zvyšování prestiže a efektivity policejních záloh.

Práce je strukturována do tří kapitol. První kapitola se zabývá událostmi kolem druhé světové války, rozdělení Koreje a založení americké správy. Druhá část popisuje cíle USA a společnou sovětsko-americkou komisi, jejíž neúspěch vedl ke zlepšení podmínek záloh. Následně je v závěrečné kapitole podrobně popsána historie náboru do záložních složek, problémy, s nimiž se potýkaly, a Hausmanovo poradenské úsilí.

Abstract (in English):

This bachelor's thesis examines the United States Military Government in Korea (USAMGIK) under the leadership of the head of the U.S. Army Forces in Korea (USAFIK), General John Reed Hodge, and its interactions with Korean society. The main section focuses on the emergence and development of the Republic of Korea Army (ROKA), which was established on September 5, 1948, initially operating as the Constabulary under poor conditions with minimal U.S. support. The thesis highlights the important advisory role of Reserve Captain James Harry Hausman in improving the prestige and effectiveness of the Constabulary.

This work is organized into three chapters. The first chapter deals with the events around World War II, the division of Korea, and the establishment of the American administration. The second section describes U.S. objectives and the Joint Soviet American Commission, whose failure then led to an improvement in the conditions of the Constabulary. The final chapter then details the history of recruitment into the reserve police forces, the problems they faced, and Hausman's advisory efforts.

Obsah

ÚVOD.....	9
1. POZADÍ PŘÍCHODU USAMGIK	11
1.1. Rozdělení poloostrova	11
1.2. Počátky vlády USAMGIK v Koreji	15
1.2.1 Raná politická situace	15
1.2.2 Založení USAMGIK.....	16
2. POLITIKA USAMGIK	19
2.1. Cíle americké správy	19
2.2. Reakce širší veřejnosti	23
3. KOREJSKÉ OBRANNÉ SLOŽKY	26
3.1. Historie složek na přelomu 19. a 20. století	26
3.2. Vytvoření záložních policejních složek.....	31
3.2.2. Plán Bamboo.....	35
3.2.3. Anglická jazyková škola.....	35
3.2.4. Organizace a nábor	39
3.3. James Harry Hausman	43
3.3.1. Léta působení 1946-1948	43
3.3.2. Působení po roce 1948.....	50
ZÁVĚR.....	53
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY:.....	55
4. SEZNAM OBRÁZKŮ	61
5. SEZNAM TABULEK	62

Seznam zkratk

BND.....	Úřad národní obrany
CPKI.....	Výbor pro přípravu korejské nezávislosti
DIS.....	Oddělení vnitřní bezpečnosti
ELS.....	Anglická jazyková škola
KDP.....	Korejská demokratická strana
KMA.....	Korejská vojenská akademie
KPG.....	Prozatímní vláda Korejské republiky
KPR.....	Korejská lidová republika
OSN.....	Organizace spojených národů
OTS.....	Škola pro výcvik důstojníků
ROKA.....	Armáda Korejské republiky
SSSR.....	Svaz sovětských socialistických republik
SWNCC.....	Koordinační výbor státu-války-námořnictva
USA.....	Spojené státy americké
USAFIK.....	Americké armádní síly v Koreji
USAMGIK.....	Vojenská správa armády Spojených států v Koreji

ÚVOD

Hlavním cílem této bakalářské práce je popsat a analyzovat formování armády Korejské republiky (ROKA) od jejích počátků jako záložní policejní složky v roce 1946 až do jejího oficiálního založení 5. září 1948. Pro udání kontextu práce popisuje počátky vojenské vlády Spojených států v Koreji (USAMGIK) se zvláštním zaměřením na činnosti a názory velitele amerických vojsk v Koreji (USAFIK), Johna Reeda Hodge. Pozornost je věnována tomu, jak USAMGIK ovlivnila politickou situaci na jihu Korejského poloostrova, zejména společné sovětsko-americké komisi, která svým neúspěchem napomohla zlepšení podmínek záložních složek. V poslední části práce je vyzdvihováno důležité poradenské úsilí záložního kapitána Jamese Harryho Hausmana, jehož zásluhy významně zvýšily úroveň a efektivitu policejních záloh.

Práce je strukturována do tří kapitol. První kapitola se zaměřuje na období bezprostředně před a po skončení druhé světové války. Tato část se zabývá historicky významnými konferencemi, které rozhodovaly o následném vývoji událostí v Koreje a utvářely podobu poválečného světa. Kapitola pojednává také o rozpadu japonského císařství a následném rozdělení Korejského poloostrova na dva samostatné státy. Nakonec popisuje postup amerických jednotek pod vedením generála Johna Reeda Hodge na korejskou pevninu a následné založení USAMGIK v době politických nepokojů.

Druhá kapitola je věnována cílům americké správy, mezi nimiž bylo i vytvoření společné sovětsko-americké komise dle domluvy ministrů zahraničních věcí v prosinci 1945. Cílem této komise bylo vytvořit prozatímní vládu složenou z Korejců z obou částí poloostrova, a nakonec dosáhnout sjednocení obou regionů. Tato část přináší analýzu jednotlivých faktorů, které vedly ke krachu společných jednání, popisuje postup americké administrativy i pohled generála Johna Reeda Hodge na situaci. Kromě toho kapitola zkoumá pocity širší společnosti ohledně příchodu dalších mocností a ujednání o spolupráci se Sověty.

Poslední kapitola se soustředí na klíčovou část, a sice na vznik záložních policejních složek, předchůdce dnešní Armády Korejské republiky (ROKA). Ve dvou podkapitolách jsou popsány jednotlivé kroky, které vedly ke vzniku záložních policejních složek; implementace plánu Bamboo, příprava a následný nábor vojáků.

Kapitola se také zabývá výzvami, kterým čelily rané korejské ozbrojené síly, včetně integrace vojáků z japonských a čínských armád a politické polarizace. Upozorňuje na konflikty mezi Korejskou národní policií (KNP) a záložními silami. V souvislosti s tím

je poté přiblížen přínos rezervního kapitána Hausmana, který zvýšil postavení a prestiž záloh a umožnil jim rychle se stát plnohodnotnou vojenskou silou po založení Korejské republiky 15. srpna 1948.

Zdroje k USAMGIK jsou snadno dostupné, jelikož jsou psané v originálním anglickém znění a digitalizované. Pátrání po kapitánu Hausmanovi však bylo velmi náročné kvůli jeho absenci v korejských zdrojích. Opírala jsem se tak hlavně o práce odborníků na toto téma, jakými jsou Peter Ethan Clemens¹, Allan R. Millett^{2,3} a Robert K. Sawyer⁴. Přístup k původním archivním dokumentům byl taktéž omezený, a to i přes snahu je od knihoven a archivů získat. I přesto jsem však dokázala vyhledat a použít dostatek materiálů na detailní popis vzniku armády a analýzu Hausmanova přínosu.

V celé práci jsem se při přepisu korejských jmen a názvů řídila českou vědeckou transkripcí. Korejská jména píše v původním pořadí, tedy příjmení a křestní jméno. Zkratky institucí použité v textu jsou, až na ustálené výjimky (OSN, SSSR), odvozené od anglických názvů.

¹ CLEMENS, Peter Ethan. *The intelligent man on the spot, Captain James H. Hausman in South Korea, 1946-1948*. Diplomová práce. Kansas State University, 1988. Dostupné z: <https://krex.k-state.edu/handle/2097/36182> [citováno 2023-11-11]

² MILLETT, Allan R. *The War for Korea, 1945-1950: A House Burning*. Lawrence, Kansas: University Press of Kansas, 2005. ISBN 978-0-7006-1393-9

³ MILLETT, Allan R. *Captain James H. Hausman and the Formation of the Korean Army, 1945-1950*. Armed Forces & Society, 1997. ISSN 0095-327X. Dostupné z: 10.1177/0095327X9702300401 [citováno 2023-11-11]

⁴ SAWYER, Robert K. *Military Advisors in Korea: KMAG in Peace and War*. University Press of the Pacific, 2005. ISBN 978-1-4102-2477-4.

1. POZADÍ PŘÍCHODU USAMGIK

Po skončení druhé světové války čekalo Korejský poloostrov náročné období. Oslabené Japonsko, pod tlakem Spojených států a Sovětského svazu, kapitulovalo 15. srpna 1945 po svržení atomových bomb na Hirošimu a Nagasaki. Z tohoto důvodu se poloostrov ocitl v situaci, kdy potřeboval novou správu a jistotu bezpečí. Tohoto úkolu se, na základě dohody se Sovětským svazem o rozdělení území podél 38. rovnoběžky, ujala Vojenská vláda Spojených států v Koreji (USAMGIK), jejíž příchod je v této kapitole popsán.

1.1. Rozdělení poloostrova

Abychom porozuměli událostem na jižní straně Korejského poloostrova po roce 1945, je potřeba nejdříve přiblížit situaci, ve které se Korea ve 40. letech nacházela.

Konec druhé světové války v roce 1945 měl za následek pád japonského impéria, které v té době vládlo na poloostrově již 35 let. O osudu Koreje v poválečném období se však diskutovalo a rozhodovalo dříve, než sovětská vojska překročila severní hranici a začala osvobozovat severní polovinu poloostrova. Debaty probíhaly mezi spojenci dlouho před koncem války a dotýkaly se i otázek rozdělení vlivu v Koreji zejména mezi Spojenými státy a tehdejšími Sovětským svazem.

Mezi první rozhovory patřila Káhirska konference v listopadu roku 1943, na níž Franklin D. Roosevelt⁵, Čankajšek⁶ a premiér Winston Churchill⁷ dospěli k závěru, že Korea by se „měla v pravý čas stát svobodnou a nezávislou zemí“.⁸ Přesné časové rozmezí ale určeno nebylo.

Jaltská konference, konaná v únoru 1945 na Krymu, představovala další etapu ve vyjednávání spojenců o poválečném uspořádání světa. Konference se konala půl roku před oficiálním koncem⁹ druhé světové války a byla prostředím, kde se rozhodovalo mimo jiné o osudu Německa, ale hlavně také o osudu korejském. Mimo Roosevelta a Churchilla tentokrát dorazil i zástupce Sovětského svazu, Josif Stalin¹⁰.

⁵ Politik, státník a 32. prezident Spojených států amerických v letech 1933-1945.

⁶ Znám též jako Jiāng Jièshí, generalissimus, předseda čínského národního shromáždění, politik, pozdější prezident a diktátor Čínské republiky.

⁷ Politik, státník a premiér Spojeného království v letech 1940-1945 a 1951-1955.

⁸ KIM, Hakjoon. *The American Military Government in South Korea, 1945–1948: Its Formation, Policies, and Legacies*. Asian Perspective, Spring-Summer 1988. Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/42703907> [citováno 2023-12-15], s. 67

⁹ Za konec se oficiálně udává datum 8. května 1945.

¹⁰ Stalin byl autoritářským vůdcem Sovětského svazu od poloviny 20. let 20. století až do své smrti v roce 1953. Známý pro svou roli ve druhé světové válce, industrializaci SSSR a brutální politické čistky.

Zástupci USA i Sovětského svazu souhlasili, že po vstupu Sovětů do Tichomoří by se měla vytvořit demarkační linie rozdělující americkou a sovětskou zónu pro letecké a námořní operace.¹¹ Jeden z přítomných amerických úředníků, generál G. C. Marshall¹², vedl debatu s tehdejšími náčelníkem operační divize, generálporučíkem John E. Hullem. Bylo mu řečeno, ať se připraví na možný přesun vojsk na území Koreje. Hull už tehdy načrtl linii, která ponechávala hlavní město Sŏul a dva přístavy, Inčchŏn a Pusan, jihu, tedy USA.¹³ Jelikož ale Sovětský svaz ještě nebyl ve válce s Japonskem, žádná linie zatím oficiálně vytyčena nebyla a informace byla držena v tajnosti.¹⁴

Na Jaltě, při soukromé konverzaci se Stalinem, navíc Roosevelt přišel s myšlenkou prozatímní správy na území Korejského poloostrova. Tato forma opatrovnictví nebyla Stalinem zavrhnuta, naopak, přijal ji pouze s pár námitkami. Chtěl, aby doba prozatímní správy nebyla dlouhá, a aby do paktu byla zahrnuta i Velká Británie.¹⁵

Rudá armáda Sovětského svazu oficiálně vstoupila do války v srpnu 1945 tak, jak bylo naplánováno na předešlé Postupimské konferenci v červenci téhož roku¹⁶. Jejich postup byl rychlý. Již 10. srpna přecházela armáda hranice na severovýchodě Korejského poloostrova.¹⁷ Japonsko, bez naděje na jakékoliv zlepšení situace ve svůj prospěch, na tento pohotový krok, následující pouze několik dní po svržení atomových bomb, 6. a 9. srpna, zareagovalo kapitulací. Kapitulační listina byla sepsána 14. srpna, a 15. byla kapitulace oficiálně vyhlášena císařem Hirohitem¹⁸ v rozhlasovém projevu.

USA se musely narychlo vypořádat se situací, a tak členové štábu Koordinačního výboru státu války a námořnictva (dále SWNCC), plukovníci Dean Rusk¹⁹ a Charles H. Bonesteel III.²⁰, pověřeni tímto úkolem bez rozsáhlých vědomostí o Korejském poloostrově,

¹¹ KIM, Hakjoon. 1988, s. 56

¹² Armádní generál a politik, koordinátor spojeneckých operací v Evropě a Tichomoří

¹³ KIM, Hakjoon. 1988, s. 57

¹⁴ MCCUNE, Shannon. *The Thirty-Eighth Parallel in Korea*. Kansas University Press. Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/2008844> [citováno 2023-12-16] s. 224

¹⁵ MILLETT, Allan R. 2005, s. 53

¹⁶ Na Postupimské konferenci bylo upřesněno, že SSSR se zdrží zapojení do války proti Japonsku, dokud Čína neratifikuje podmínky stanovené na Jaltské konferenci týkající se Dálného východu. Stalin následně prohlásil, že sovětská účast bude zahájena až 15. srpna 1945. Jejich rapidní postup ještě před daným datem tak byl pro USA překvapením, protože se snažila o svižné ukončení války skrze atomové bomby, aby se Rudá armáda do Japonska nestihla dostat. Tento krok byl motivován obavami ze sovětské expanze a možnými podmínkami, které by Stalin mohl klást ohledně obnovy Japonska.

¹⁷ KIM, Hakjoon. 1988, s. 58

¹⁸ 124. japonský císař, který vládl v letech 1926-1989. Byl to nejdéle vládnoucí japonský císař, jako první vyjel do zahraničí. Generál MacArthur jej po válce nechal osvobodit a ponechal jej v úřadě až do své smrti.

¹⁹ Štábní důstojník ve druhé světové válce, později v letech 1961 až 1969 ministrem zahraničí USA.

²⁰ Americký vojenský velitel ve druhé světové válce, později velitel amerických sil v Koreji při konfliktu v demilitarizované zóně 1966-1969.

stáli za rozhodnutím vybrat 38. rovnoběžku jako demarkační linii. SWNCC toto zasedání svolalo už 10. srpna, a oba plukovníci měli na rozhodnutí jen něco málo přes půl hodiny²¹, než museli svůj návrh komunikovat dál. Do zvoleného území tedy spadal již zmíněný Sؤل, přístavy Inčchön, Pusan a Kunsan, odkud byli evakuováni Japonci.

V době, kdy Rudá armáda postupovala směrem na jih, byla nejbližší americká vojska ještě na Okinawě. Bylo tak otázkou, zdali Sověti dodrží své slovo, nebo budou doporučení, zasláné prezidentem Harry S. Trumanem²² 15. srpna, ignorovat, a obsadí celý poloostrov. Stalin ale toto doporučení k překvapení všech²³ o den později, 16. srpna 1945, přijal.²⁴

USA tedy musely udělat rychlé rozhodnutí o tom, komu předají velení, a kdo bude odpovědný za operaci zvanou Blacklist²⁵. Velení se chopil generál Douglas MacArthur, muž s bohatými vojenskými zkušenostmi a významnou funkcí Vrchního velitele spojeneckých mocností. Japonsko i Korea spadali pod jeho jurisdikci jakožto Vrchního velitele amerických armádních sil v Tichomoří. Podle Milletta se MacArthur skutečně zajímal o budoucnost Koreje. Přestože byl více spojován s Filipínami, za svých čtyřicet let v asijské politice si osvojil i znalosti o Koreji i Japonsku, a věděl tak o těchto zemích více než mnoho jiných vysokých armádních důstojníků.²⁶

Generál MacArthur zvolil generálporučíka Johna R. Hodge jako velícího generála Armádní síly USA v Koreji (USAFIK). Tím jej pověřil dohledem nad americkými armádními složkami v Koreji. Jeho jednotka, 14. armádní sbor, který v té době pobýval na Okinawě, byl Korejskému poloostrovu nejbližší. MacArthur si tak pravděpodobně vybíral hlavně podle dostupnosti. Toto tvrzení podporuje ve své knize i Cumings.²⁷

Hodge, původem z malého městečka Golconda v Illinois, totiž neměl s takovou úlohou žádné předešlé zkušenosti. Přestože byl známý svým přímočarým přístupem²⁸, nebyl nikdy připravován na tak složitou práci. Od začátku své vojenské kariéry v roce 1917 až do

²¹ CUMINGS, Bruce. *Origins of the Korean War, Vol. 1: Liberation and the Emergence of Separate Regimes, 1945-1947*. Princeton University Press, 1981. ISBN 978-0-691-10113-2. s. 120

²² 33. prezident Spojených států amerických, v úřadě 1945-1953.

²³ Stalin doufal, že spoluprací s USA v Koreji získá podporu pro své geopolitické zájmy ve východní Evropě, zejména v otázce rozdělení poválečného Německa. Nakonec se tak ale nestalo.

²⁴ CUMINGS, Bruce. 1981, s. 121

²⁵ Operace Blacklist bylo kódové označení pro okupaci Koreje Spojenými státy v letech 1945 až 1948.

²⁶ MILLETT, Allan R. 2005, s. 53

²⁷ CUMINGS, Bruce. 1981, s. 122

²⁸ MATRAY, James I. *Hodge Podge: American Occupation Policy in Korea, 1945—1948*. Korean Studies. University of Hawai'i Press, 1995. ISSN 0145-840X. Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/23719137> [citováno 2023-11-11], s. 5

roku 1941, kdy došlo k invazi amerického Pearl Harboru²⁹ Japonci, se Hodge v armádě pohyboval pouze jako např. pěšák či výcvikový důstojník.³⁰ Velení si zkusil až při bojích na ostrově Guadalcanal³¹, za což byl později vyznamenán medailí za zásluhy. Svou divizi pak vedl i na ostrově Bougainville³², odkud odjel na filipínský ostrov Leyte³³, kde už se ujal 14. armádního sboru³⁴, se kterým poté vyplul i do Koreje. Mezi vojáky byl Hodge oblíbený a respektovaný. Přistupoval k ostatním vojákům jako k rovnocenným a veškeré dostupné zdroje ho charakterizují jako „soldier’s soldier“³⁵, což by se dalo volně přeložit jako „voják mezi vojáky“, poukazující na jeho rovnocenný přístup.

Hodgův příchod do Koreje byl několikrát odložen v důsledku náhlého postupu Sovětského svazu z Mandžuska do Koreje. Tato nepředvídatelná vojenská aktivita Sovětů vytvořila nejistou a proměnlivou situaci, která vyžadovala plánování ze strany koordinačního výboru. Generálporučík vyplul se svým 14. armádním sborem z Okinawy 5. září. Jeho konvoj zahrnoval jednadvacet lodí plujících v pěti těsných kolonách a flotilu torpédoborců chránících jeho boky před náhlým útokem Japonců.³⁶

Nakonec se Hodgova jednotka do Inčchönu dostala 8. září 1945, den poté, co MacArthur vyhlásil Proklamaci číslo 1³⁷, která oficiálně rozdělila poloostrov a předala území pod 38. rovnoběžkou USA. Tato proklamace obsahovala šest článků, v nichž popisovala další postup americké vlády na poloostrově a dala MacArthurovi do rukou plnou moc. Tímto způsobem se korejskému lidu dostalo osvobození od japonské nadvlády, ale zároveň začala nová éra, v níž Spojené státy a Sovětský svaz převzaly klíčovou roli v politickém a vojenském uspořádání Koreje.

²⁹ Americký lagunový přístav na ostrově Oahu na Havaji, napaden 7. prosince 1941. Tato událost znamenala oficiální zapojení Japonska do války.

³⁰ MATRAY, James I. 1995, s. 4

³¹ Jeden ze šesti hlavních velkých Šalomounových ostrovů v Oceánii. Bitva proběhla v letech 1942-1943.

³² Ostrov geograficky součástí Šalomounových ostrovů patřící Papuy Nové Guiney. Bitva proběhla v letech 1943-1945.

³³ U ostrova Leyte proběhla 23-26. října 1944 největší námořní bitva druhé světové války v Tichomoří. Během této bitvy byla poprvé nasazena letadla kamikadze, která byla zamýšlena pro sebevražedné útoky.

³⁴ MILLETT, Allan R. 2005, s. 84

³⁵ MATRAY, James I. 1995, s. 4

³⁶ CUMINGS, Bruce. 1981, s. 137

³⁷ MACARTHUR, Douglas. *Proclamation No. 1 by General of the Army Douglas MacArthur*. Online. In: Office of the Historian. U. S. Department of State. Dostupné z: <https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1945v06/d776> [citováno 2023-12-17]

1.2. Počátky vlády USAMGIK v Koreji

1.2.1 Raná politická situace

Korejská touha po svobodě vzplála s Káhirskou deklarací z roku 1944. Velmoci v ní vyjádřily závazek k osvobození a zajištění nezávislosti Koreje v ten „pravý čas“. Překlad této deklarace tak pronikl rychle do korejské společnosti a dal vzniknout mylné myšlence. Korejci si mysleli, že pokud vytvoří vládu, která bude spolupracovat s příchozími ozbrojenými silami, bude taková vláda brzy nezávisle v čele, a Korejcům se tak dostane vytouženého osamostatnění.³⁸

S přibližující se kapitulací Japonska v roce 1945 mezitím začala japonská vláda v Koreji pociťovat rostoucí obavy o svou bezpečnost.³⁹ Japonci si byli vědomi, že válku už v tomto stádiu nebylo možné vyhrát, jelikož po shoení atomových bomb na Hirošimu a Nagasaki vstoupil do konfliktu také Sovětský svaz, který byl do té doby jen nečinným pozorovatelem války v Tichomoří.

Kvůli obavám Japonců o vlastní bezpečnost tehdejší generální guvernér Abe⁴⁰ rozhodl co nejrychleji odevzdat vládu do korejských rukou.⁴¹ Endó Rjúsaku, tehdejší Abeho generální tajemník pro politické záležitosti, vyhledal Jō Un-hjōnga, korejského politika, člena šanghajské Korejské prozatímní vlády⁴² a pozdějšího aktivistu za znovusjednocení, kterému učinil nabídku. Tento návrh zahrnoval ochranu japonských občanů na poloostrově a udržení řádu, což by umožnilo Japoncům spořádaně a bezúhonně odejít.⁴³ Jō výměnou za vyhovění požadoval propuštění politických vězňů, zajištění tříměsíčních zásob potravin, žádnou další interferenci s jejich aktivitami, mírem či výcvikem mladých a studentů, a nakonec také nulovou interferenci s výcvikem pracovníků a rolníků.⁴⁴

Jō tak společně s dalšími vytvořil Výbor pro přípravu korejské nezávislosti (CPKI), která se později přejmenovala na Korejskou lidovou republiku (KPR).⁴⁵ Tato změna

³⁸ HENDERSON, Gregory. *Korea: The Politics of the Vortex*. Harvard University Press, 1968. ISBN: 978-0674505506 s. 125

³⁹ CUMINGS, Bruce. 1981, s. 70

⁴⁰ Generál v japonské imperiální armádě, premiér Japonska v letech 1939-1940 a poslední generální guvernér Koreje 1944-1945.

⁴¹ HENDERSON, Gregory. 1968, s. 114

⁴² Založena 11. dubna 1919 v Šanghaji. Mezi klíčové členy jejího založení patřili An Čang-ho a I Süng-man, první prezident Korejské republiky. Oba byli v té době vůdci Korejské národní asociace, která bojovala proti japonské koloniální správě a jejím opatřením.

⁴³ CUMINGS, Bruce. 1981, s. 70

⁴⁴ *Ibid.*, s. 71

⁴⁵ HENDERSON, Gregory. 1968, s. 116

proběhla jen dva dny před vyložením amerických jednotek v Inčchönu, 6. září 1945, a převzala jurisdikci nad celou částí poloostrova. I přes absenci členů Prozatímní vlády byli jejich hlavní představitelé zvoleni do vedoucích funkcí KPR bez předchozího konzultování.⁴⁶

Když Jō zakládal Výbor, chtěl do svých řad zapojit jak pravicové, tak levicové členy. Díky tomuto však po čase začaly vznikat problémy. Výbor se rozdělil na několik frakcí, a většina členů se identifikovala jako levicově zaměření⁴⁷. Tento fakt bývá vysvětlen tím, že levicoví, často komunističtí členové, měli čistý štít, a kolaborace s Japonci se jich vůbec netýkala. Naproti tomu mnoho nacionalistů se muselo dočasně stáhnout do ústraní kvůli své angažovanosti v odbojové činnosti.⁴⁸

V tomto období se v Koreji začal kromě komunistů formovat i druhý tábor, který byl reprezentován stranou demokratických nacionalistů, v jejímž čele stál Song Čin-u⁴⁹. Song, dlouhodobě oponující spolupráci s CPKI a jejím hlavním aktérem, společně s ostatními demokratickými straníky 8. září otevřeně prohlásil, že má za cíl zneplatnění KPR.⁵⁰ Tato strana, která později, 16. září 1945, vytvořila Korejskou demokratickou stranu, vítala příchod Američanů na poloostrov a setrvala až do konce vlády USAMGIK jako jediná pravicová strana, která byla během americké okupace nejmocnější.⁵¹

1.2.2 Založení USAMGIK

Po vydání Nařízení č.1 generálem MacArthurem 8. září se oficiálně jižní strana poloostrova dostala pod správu Američanů a definitivně rozdělila poloostrov na dvě části, sovětskou a americkou.

Okupace Koreje byla pro Američany neočekávaná, a ne tolik podstatná. Henderson situaci popsal následovně: „[Američané] neměli žádné sobecké cíle. Ve skutečnosti neměli vůbec žádné cíle, postrádali plány.“⁵² Mimo to ale lze vidět i důkaz v ukvapeném rozhodnutí ohledně rozdělení poloostrova na 38. rovnoběžce. Američané bojovali s časem; potřebovali

⁴⁶ KIM, Hakjoon. 1988, s. 61

⁴⁷ Komunisté a levicově zaměření nebyli na jihu poloostrova kvůli prezenci USA vítáni, jelikož Američané, a hlavně prezident Truman, pohlíželi na komunismus jako na nástroj infiltrace vyroben Sovětským svazem, což dále přizívalo podezření a tvrdé zásahy proti komunistickým sympatizantům. Díky počátkům Studené války se ještě zvýšily obavy ohledně rozšíření komunismu i do dalších zemí.

⁴⁸ CUMINGS, Bruce. 1981, s. 80

⁴⁹ Aktivista za nezávislost, žurnalista a politik. Byl několikrát hlavou deníku Tonga Ilbo. Stal se 30. prosince 1945 obětí atentátu.

⁵⁰ KIM, Hakjoon. 1988, s. 62

⁵¹ CUMINGS, Bruce. 1981, s. 93

⁵² HENDERSON, Gregory. 1968, s. 121

co nejrychleji zamezit postupu Sovětů níže na jih poloostrova. Situaci bezprostředně po příjezdu navíc zhoršovalo několik důležitých faktorů. Vojáci po extenzivních bojích na Okinawě přijeli vyčerpaní a unavení, a byli ignorantští vůči korejské kultuře. Navíc jim chyběla disciplína, která dělala organizaci vojsk a nastolení vojenského řádu mnohem těžší. Obecně tak vojáci po svém příjezdu nežili v optimálních podmínkách.^{53,54}

Nedostatek znalostí o Korejském poloostrově, nezkušenost v řešení poválečných civilních záležitostí a omezené informace o budoucím postupu činily nově ustavenou správu neefektivní. Jak uvádí Meade: „*Hodgeova prohlášení ohledně politiky byla řídká, vágní a nejednoznačná.*“⁵⁵ Důležité ale nebylo v té době opatrovnictví, nýbrž zamezení vzniku sovětského režimu na jižní části poloostrova.⁵⁶

Generálporučík Hodge se snažil připravit korejský lid na svůj blížící se příchod i na nadcházející okupaci jižní části poloostrova ještě před svým příjezdem. Aby dal korejskému obyvatelstvu vědět, nařídil americkému letectvu, aby z oblohy shodilo až 300 000 letáků.^{57,58} Text v letácích zněl následovně:

„Ozbrojené síly Spojených států brzy dorazí do Koreje za účelem přijetí kapitulace japonských sil, prosazení podmínek kapitulace a zajištění řádné správy a rehabilitace země. Tyto úkoly budou prováděny pevnou rukou, ale rukou, která bude vedena národem, jehož dlouhé dědictví demokracie pěstovalo laskavý cit pro lidi méně šťastné. Jak dobře a jak rychle budou tyto úkoly provedeny, bude záležet na samotných Korejcích.“⁵⁹

Přestože znění textu poukazuje na ochotu spolupracovat s Korejci na obnově země, Hodgeovo jednání následujícího dne vyústilo v přešlap, který vyvolal dlouhodobou nelibost korejského obyvatelstva vůči Američanům. V čele vlády totiž kromě dalších ponechal i

⁵³ Poválečná situace v Koreji byla nuzná; potýkala se se zoufalými životními podmínkami, které se vyznačovaly rozsáhlou chudobou, hospodářskou nestabilitou a nedostatkem potravin. Přístup ke zdravotní péči a lékům byl navíc omezený, tudíž se začaly šířit nemoci. Vojáci se navíc potýkali s nevyhovujícím bydlením, a dodávky jídla docházely v nepravidelných intervalech, tudíž bývali často o hladu.

⁵⁴ CUMINGS, Bruce. 1981, s. 77

⁵⁵ MEADE, Edward. *American Military Government in Korea*. King's Crown Press, 1951. ISBN: 9780598967497, s. 48

⁵⁶ CUMINGS, Bruce. 1981, s. 125

⁵⁷ Letáky byly distribuovány ve dvou vydáních: jedno obsahovalo anglický a korejský překlad, druhé také japonský překlad. V těchto letácích Hodge informoval Korejce o blížícím se příchodu amerických vojsk a vyzýval je, aby se vyhnuli vnitřním nepokojům a věnovali se úsilí o budování státu. Druhý leták ujišťoval obyvatelstvo, že cílem americké přítomnosti je udržet v Koreji pořádek a připravit půdu pro demokratickou vládu.

⁵⁸ KIM, Monica. *The Intelligence of Fools: Reading the US Military Archive of the Korean War*. Duke University Press, 2015. Dostupné z: 10.1215/10679847-3148382 [citováno 2024-05-14], s. 701

⁵⁹ Ibid., s. 701

tehdejšího generálního guvernéra japonské okupační správy, generála Nobujuki Abeho.⁶⁰ Schnabel ve své knize argumentuje, že si Hodge nevěděl rady, jak udržet běh státu bez potřebných japonských pracovních sil. Neexistovalo totiž v té době dostatek Korejců, kteří byli v potřebných sektorech zaučeni (železničáři, inženýři atd.), resp. byli v podřízených pozicích, a proto se generálporučík rozhodl nechat japonské úředníky v americké administrativě.⁶¹ Tato událost tedy může sloužit jako další z mnoha ukazatelů americké nepřipravenosti na okupaci.

Nelze však odsuzovat za tuto chybu pouze Hodge. Nepřipravené Spojené státy mu nedokázaly včas napomáhat ve stabilizaci situace. Té se nakonec ujal sám prezident USA, Harry Truman skrze oficiální dopis korejskému lidu, ve kterém znovu opakuje americký cíl Koreu osvobodit od japonského vlivu a vybudovat nový, silný národ. Útržek z textu zněl následovně:

„Navzdory dlouhému a krutému poddanství pod japonskými vojevůdci si Korejci zachovali živou oddanost národní svobodě a hrdému kulturnímu dědictví. Tato podřízenost nyní skončila. Japonští váleční páni jsou poraženi. Budování velkého národa nyní začíná za pomoci Spojených států, Číny, Velké Británie a Sovětského svazu, které souhlasí s tím, aby se Korea stala svobodnou a nezávislou. Cíl je na dohled, ale jeho rychlé dosažení bude vyžadovat společné úsilí korejského lidu a spojenců.“⁶²

Kromě toho však Hodge ještě ten stejný den prohlásil, že k zachování pořádku nedá vládu do rukou žádné z korejských stran, které se formovaly. O měsíc později podobnou chybu udělal i vojenský guvernér, Archibald V. Arnold, který na tiskové konferenci bezprostředně po převzetí, 10. října, prohlásil, že vojenská vláda je jedinou vládou v Koreji jižně od 38. stupně severní šířky, a že (samozvaná) vláda Korejské republiky je zcela bez jakékoli autority či moci.⁶³ Stejně jako u Hodge tato událost vyvolala ve společnosti rozruch, a mnoho vzdělanců zaujalo anti-americký postoj.⁶⁴

⁶⁰ KIM, Hakjoon. 1988, s. 62

⁶¹ SCHNABEL, James F. *Policy and Direction: The First Year*. Center of Military History, United States Army, 1992. ISBN 0-16-035955-4, s. 18

⁶² ACHESON, Dean. *Memorandum by the Acting Secretary of State to President Truman*. Online. In: Office of the Historian. U. S. Department of State. Dostupné z: <https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1945v06/d780> [citováno 2023-12-29]

⁶³ HUH, Nam-Sung. 1987, s. 80

⁶⁴ MEADE, Edward. 1951, s. 62

2. POLITIKA USAMGIK

Hned po svém příjezdu začala vláda USAMGIK vydávat potřebná nařízení pro stabilitu země. Společně, s později založeným Korejským prozatímním zákonodárným shromážděním⁶⁵, bylo do konce okupace vydáno těchto nařízení až 211.⁶⁶ Všechna tato nařízení měla za cíl zlepšení situace po několik desetiletí trvající japonské okupaci. Soustředila se na zlepšení ekonomické situace; obsahovala reformy školství, zemědělství a zaváděla i nové politické orgány, jako například později zmíněný Úřad národní obrany (*Kukpang sarjŏngbu*), který v původní organizační struktuře neexistoval.⁶⁷

2.1. Cíle americké správy

Americká okupace si dávala za první cíl zbavit se jak japonských sil, tak jejich vlivu v politice. Hodgeova administrativa se tedy rozhodla postupně měnit právní koloniální systém Koreje, a zaměnit jej za ten americký. Stejně jako v ostatních sférách však narazila správa USA na problémy; neexistoval dostatek personálu a právníků, kteří by se korejskému právu dokázali věnovat. I přesto se však USAMGIK podařilo zavést habeas corpus⁶⁸ a mnoho⁶⁹ dalších důležitých práv pro korejský lid.⁷⁰

Američané si byli taktéž vědomi korejského snu o svobodné zemi. Plánem bylo zahájit rozsáhlé reformy ke zlepšení situace země a vytvořit demokratický stát, který by byl připraven na samosprávu bez jejich extenzivní pomoci, jelikož USA neměla v Koreji žádné dlouhodobé zájmy. Hlavním důvodem, proč se Amerika rozhodla intervenovat v otázce osvobození Korejského poloostrova, byl sen prezidenta Harryho Trumana. Trumanův ideál světa spočíval v šíření demokracie podle názorů amerického prezidenta za

⁶⁵ Parlament Prozatímní vlády Korejské republiky, sloužilo jako její zákonodárný orgán. Byl to jednokomorový parlament se zástupci z každé provincie. Bylo 1. února 1946 vystřídáno Nouzovým národním shromážděním (*Pisangminhŏ*), který byl následující rok přejmenován na Národní shromáždění (*Kungminhŏ*).

⁶⁶ LEE, Hanjoo. 2009, s. 65

⁶⁷ RICCI, Christopher J. *Korean Military Advisory Group: Insights for Future Security Force Assistance Efforts*. Biblioscholar, 2012. ISBN 101249371309, s. 13

⁶⁸ Habeas corpus je dokument, který slouží jako záruka proti svévolnému zatčení a zadržení tím, že zajišťuje, aby jednotlivci měli právo napadnout zákonnost svého uvěznění u soudu.

⁶⁹ Mezi nejdůležitější z nich patří například ‚Nařízení o právech korejského lidu‘ vydané 4. dubna 1948. Nařízení sestávalo z dvanácti článků zaručujících svobodu náboženského vyznání, shromažďování a projevu. Slibovalo také spravedlivý proces a rovné zacházení. Zakazovalo mučení a nespravedlivé odnímání svobody nebo majetku bez řádného soudního procesu.

⁷⁰ LEE, Hanjoo. 2009, s. 67

dob první světové války, Woodrowa Wilsona.^{71,72} Byla tak pro něj alarmující myšlenka sovětského expanzionismu.⁷³ Zamezení sovětské expanze, se zdálo, být přednější než vyjít Korejcům vstříc s myšlenkou založení svobodného státu.⁷⁴

Unifikace poloostrova nicméně tehdy znamenala úzkou spolupráci se Sověty, s čímž měl velký problém například Kim Ku, vůdce korejského hnutí za nezávislost, dříve hlava Korejské prozatímní vlády a aktivista za sjednocení.⁷⁵ O spolupráci se Sovětským svazem se obě strany bavily již na společných konferencích před oficiálním koncem druhé světové války. Na moskevské konferenci, konané v prosinci roku 1945, přišla konečná nabídka na dohodu. Zpočátku navrhovala zřízení dočasné demokratické správy vedené Korejci, která by dohlížela na kritická odvětví, jako jsou průmysl, doprava, zemědělství a kultura. Následně se dohoda vyjadřovala pro vytvoření společné sovětsko-americké komise, jejímž úkolem by bylo zapojit korejské zúčastněné strany do vytyčení dalšího postupu a souhlas s pět let trvajícím opatrovnictvím čtyř mocností; Velké Británie, Číny, SSSR a USA. Třetí krok mluvil o snaze sovětsko-americké komise dohlížet na politickou, ekonomickou i sociální sféru tak, aby pomohla k osamostatnění a eventuální samosprávě. Posledním krokem pak měla být společná konference velitelů, která by se blíže podívala na administrativu a odpověděla na všechny urgentní otázky týkající se korejského poloostrova.⁷⁶

Hodge se svými muži ze 14. sboru společně přivítali Rusy na začátku roku 1946 v Söulu⁷⁷. Konference mezi USA a SSSR započala 16. ledna a měla patnáct formálních sezení až do 5. února a poté po krátké odmlce od 20. března do 18. května. Američané⁷⁸ prosazovali sjednocení, zatímco Sověti⁷⁹ dávali přednost zachování oddělených zón a pouze

⁷¹ Americký politik a akademik, který sloužil jako dvacátý osmý prezident Spojených států v letech 1913 až 1921. Přestože zavedl USA do první světové války, propagoval světový mír a byl jedním z hlavních strůjců předchůdce Organizace spojených národů, Společnosti národů.

⁷² Zásady „wilsoniánství“ zahrnovaly prosazování demokracie a kapitalismu jako základních hodnot. Tato doktrína zastávala liberální internacionalistickou perspektivu, která prosazuje vytvoření mezinárodních institucí, otevřených trhů, kooperativní bezpečnosti a liberální demokracie. Hlavním cílem bylo podpořit celosvětové společenství charakterizované mírem, odvrátit se od konfliktů a podporovat globální harmonii a stabilitu.

⁷³ MATRAY, James I. *The Reluctant Crusade: American Foreign Policy in Korea, 1941-1950*. University of Hawaii Press, 1985. ISBN 0-8248-0973-4, s. 32

⁷⁴ HUH, Nam-Sung. 1987, s. 93

⁷⁵ MILLETT, Allan R. 2005, s. 69

⁷⁶ Ibid., s. 69

⁷⁷ HODGE, John R. *Lieutenant General John R. Hodge to the Secretary of State*. Online. In: Office of the Historian. U. S. Department of State. Dostupné z: <https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1946v08/d456> [citováno 2024-05-30]

⁷⁸ Hlavou americké delegace byl generálmajor Archibald V. Arnold, tehdejší vojenský guvernér USAMGIK.

⁷⁹ Hlavou sovětské delegace byl generálplukovník Terenti F. Štykov, který dohlížel na osvobození Severní Koreje jako de facto šéf vojenské okupace v letech 1945-1948. Štykov podporoval vzestup Kim Il-sönga a společně s ním přemluvili Stalina k začátku Korejské války v červnu 1950.

koordinaci činností mezi nimi. Jejich názory byly neměnné, a tak debaty ztroskotávaly už na začátku.⁸⁰ Tím největším problémem podle náměstka ministra zahraničí pro okupované oblasti, Johna H. Hilldringa⁸¹, však byl vzájemný nesouhlas ohledně obsazení korejské prozatímní vlády a sovětské neochoty respektovat absolutní svobodu slova.⁸²

Hodge se tuto situaci snažil zachránit, aby nedošlo ke zbytečným nepokojům. Od moskevské dohody se snažil distancovat a slovo „opatrovnictví“ označil za horší, než se zdá⁸³. Nadále prohlašoval, že na svůj cíl Koreu unifikovat, nezanevřel. Ve svých veřejných i radiových projevech se vyjádřil tak, že USAMGIK překoná stávající hospodářské problémy a že sovětsko-americká komise bude prvním krokem k nezávislosti.⁸⁴ Ministerstvo zahraničí později údajně dávalo Hodgeovi neúspěch konferencí za vinu. Podle něj Hodge podporoval korejský odpor vůči opatrovnictví, což Sověti považovali za pokus USA smlouvu přehodnotit.⁸⁵

Matray ve svém článku píše, že Hodge měl silný strach z komunismu, a proto byl obklopen např. kolaboranty či utečenci ze severu, kteří mu donášeli informace.⁸⁶ To pak dokazuje i Cumings, který píše o severokorejských agentech, kteří Hodgeovi údajně sdělili, že se chystá rozsáhlý útok. Jako odpověď na tuto situaci naplánoval Hodge podél 38. rovnoběžky blokády a připravoval se na možnou 3. světovou válku. Generálova nedůvěra vůči Sovětům byla známa hlavně ze záznamů z konferencí členů sboru, odkud pochází jeho slova: „*Není vůbec pochyb o tom, že Sovětský svaz chce, aby se Korea stala sovětským státem a připojila se k němu. Existuje mnoho mužů zde v Jižní Koreji, kteří nyní přijímají rozkazy z Moskvy. Věřte mi, že Korea je jen jedním z pěšáků v jejich velkých plánech.*“^{87,88} Tento strach

⁸⁰ SCHNABEL, James F. 1992, s. 22

⁸¹ Vysoký důstojník armády Spojených států, který bojoval během první i druhé světové války a v letech 1946 až 1947 sloužil jako náměstek ministra zahraničí pro okupované oblasti.

⁸² MATRAY, James I. 1985, s. 89

⁸³ Korejci na slovo „opatrovnictví“ reagovali podobně jako na slova o japonské okupaci. Docházelo k rozsáhlým protestům, které bývaly násilně potlačovány.

⁸⁴ MILLETT, Allan R. 2005, s. 69

⁸⁵ CUMINGS, Bruce. 1981, s. 248

⁸⁶ MATRAY, James I. 1995, s. 21

⁸⁷ Šlo o konference, které se konaly ve dnech 20. až 25. března 1946. Hodge v nich mimo jiné vyjádřil své odhodlání zabránit tomu, aby se Jižní Korea dostala pod vliv SSSR jako satelitní stát.

⁸⁸ HUH, Nam-Sung. 1987, s. 78

pak vedl k jeho silnému skepticizmu vůči budoucím diskusím se Sovětským svazem⁸⁹, a otevřel dveře brutalitě vůči levicově smýšlející populaci.^{90,91}

Zhoršující se politická situace na jihu však donutila Hodge na začátku roku 1947 k urgování ministerstva zahraničí k akci. Podle generála totiž hrozila občanská válka, pokud se ihned nevyřeší otázka sovětsko-americké komise a následného sjednocení. USA se tak na tento popud rozhodly o obnovení jednání s Rusy. Druhá etapa vyjednávání byla zahájena 21. května 1947 a trvala až do 18. října 1947. Stejně jako minule si však každá strana neúprosně stála za svým, tudíž se nakonec jednání znovu ukázalo jako marné. Rusové totiž nechtěli obsadit politické osobnosti otevřeně projevující odpor vůči moskevské dohodě v plánované prozatímní vládě, což bylo hned prvním úkolem, který bylo nutné vyřešit. I po druhém velkém neúspěchu tak započala korespondenční válka mezi delegacemi obou států, která nakonec vyústila pouze v to, že Washington předal řešení korejského problému Organizaci spojených národů v září 1947.⁹²

Kromě zlepšení obecné hospodářské i sociální situace a vytvoření prozatímní vlády si Hodge a jeho administrativa dávali za cíl z Koreje stáhnout svou armádu bez toho, aby Sověti zemi napadli, což znamenalo sestavit schopné a silné korejské složky, které by v případě konfliktu dokázaly zemi ochránit.⁹³ Realizace tohoto plánu však byla plně možná až po skončení diskusí se Sověty, jelikož byli na slova týkající se národní obrany citliví. Hodge ještě v červnu 1946 ohlásil: „*Setkal jsem se s velkým odporem na vyšších úrovních zřejmě v přesvědčení, že v této fázi našich vztahů by takový krok mohl být Rusy špatně pochopen a být zdrojem potíží v otázce sjednocení americké a ruské zóny do jednoho státu.*“⁹⁴ Do roku 1947 tak vzniklé složky mohly pouze nést název záložní policejní složky, o jejichž vzniku a postupném přechodu na oficiální armádu Korejské republiky se detailně rozepisují níže.

⁸⁹ CUMINGS, Bruce. 1981, s. 248

⁹⁰ MATRAY, James I. 1995, s. 27

⁹¹ Hodge původně nechtěl, aby pravicová policie komunisty trestala. Brzy však usoudil, že intenzivní protesty, umocněné prohlášením Tass, které ještě více podnítilo nespokojenost, jsou součástí sovětského plánu, jehož cílem je zbavit Američany moci. V důsledku toho se jeho rozhodnutí povolit pravicové policejní zákroky proti komunistům obrátilo proti němu, jelikož vedlo ke zvýšené brutalitě z obou stran. Začalo přibývat vražd, sabotáže a dalších násilných činů.

⁹² KIM, Hakjoon. 1988, s. 72

⁹³ CLEMENS, Peter Ethan. 1988, s. 61

⁹⁴ HUH, Nam-Sung. 1987, s. 122

2.2. Reakce širší veřejnosti

Ještě před samotným příjezdem 14. sboru poslal generál Hodge dopis vrchnímu veliteli amerických armádních sil v Tichomoří, Douglasu MacArthurovi, o situaci v Inčchönu a Söulu.⁹⁵ Popisuje v něm rostoucí korejskou nedůvěru vůči spojeneckým silám a silnou nespokojenost s rozdělením země na dvě rozdílné správy. Uvědomuje si, že vzdělanější vrstva si je již plně vědoma amerického záměru okupace a toho, že se Korea v nejbližší době neosamostatní. Zároveň Hodge zmiňuje svůj vlastní negativní názor na rozdělení a obavy z nemožnosti pozdějšího sjednocení.

Obavy, které v té době panovaly ve společnosti, se projeví i na hudební scéně vytvořením satirické písně, která rychle pronikla na celý poloostrov. Text písně by se dal přeložit následovně: „*Nenechte se oklamat Sověty, nevěřte Američanům, sledujte, jak ožívají Japonci*“.⁹⁶ Je tedy patrné, v jakém duchu probíhal přechod pod americkou správou.

Reakce na správu USAMGIK ale nebyly jen negativní. Jak píše ve své práci Lee: „*Reakce Korejců na USAMGIK byly také podivně smíšené, od ‚Máme vás rádi a chceme, abyste nám pomohli‘ až po ‚Nelíbí se nám, že jste tady, a chceme, abyste co nejdříve odešli.‘*“⁹⁸

Taktéž ruská propaganda hrála zásadní roli při ovlivňování reakce společnosti. Ve chvíli, kdy nepokoje vyvolané oznámením plánu opatrovnictví začaly opadat, vyvolalo další pozdvižení prohlášení generála Štykova, zveřejněné prostřednictvím ruské agentury Tass⁹⁹. Podle něj se Sověti ze všech sil snažili splnit všechna přání korejského národa, ale Američané neúprosně prosazovali dlouhotrvající opatrovnictví. V oficiálním telegramu generála Douglase MacArthura z 2. února 1946, který byl určen náčelníkům štábu generál, mimo výše popsané, zmiňuje následující: „*Prohlášení agentury Tass bylo velmi chytře*

⁹⁵ HODGE, John R. *Memorandum by Lieutenant General John R. Hodge to General of the Army Douglas MacArthur at Tokyo*. Online. In: Office of the Historian. U. S. Department of State. Dostupné z: <https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1945v06/d783> [citováno 2024-01-25]

⁹⁶ Originální znění písně se v korejském znění rýmovalo: Sorjöne sokčchimara, Migugül mičchimara, Ilboni irönananda. Tento text odrážel rozšířené pocity ve společnosti týkající se příchodu amerických vojsk. Mnohými obyvateli Korejského poloostrova byli totiž Američané vnímáni pouze jako náhrada za japonskou koloniální nadvládu.

⁹⁷ HUH, Nam-Sung. 1987, s. 33

⁹⁸ LEE, Hanjoo. *The Major Influences of the U.S. Constitutional Law Doctrines on the Interpretation and Application of the Constitution of the Republic of Korea: Critical Analysis on the Current Constitutional Court's Decisions and Thoughts of the Necessity of Amendment*. Golden Gate University School of Law, 2009. Dostupné z: <https://digitalcommons.law.ggu.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1018&context=theses> [citováno 2023-11-11], s. 64

⁹⁹ Ruská státní tisková agentura založená v roce 1904. Je největší ruskou zpravodajskou agenturou a jednou z největších zpravodajských agentur na světě. Byla známá šířením informací, které byly v souladu se sovětskou politikou a ideologií, často na úkor objektivitu a pravdy.

formulováno. Korejci až dosud Sověty nenáviděli a obávali se jich kvůli jejich jednání v severní zóně.¹⁰⁰ Ve Spojených státech hledali záchranu v domněni, že Spojené státy budou brát na přání osvobozených Korejců určitý ohled. Komunistická aktivita, která byla až do 15. ledna téměř měsíc na ústupu, místy opět materiálně roste jak v odvaze, tak v účinnosti, zatímco vzdělání Korejci opět nabývají jistoty, že nyní budou muset za svou svobodu a nezávislost bojovat. Lze dodat, že v postoji Rusů zatím nic nenasvědčuje tomu, že by pomýšleli na sjednocení korejského národa, dokud se zde budeme zdržovat. Můj nejlepší odhad nyní je, že sever a jih nikdy nebude skutečně sjednocen, dokud si Rusové nebudou jisti, že bude celý poloostrov komunistický.¹⁰¹

Probíhající kontroverze kolem sovětsko-americké komise později vyvolala vlny sociálních nepokojů. Protesty propukly po celé zemi; na Severu byly ale rychle potlačeny, zatímco na Jihu je ještě více podnítil Kim Ku-ův důrazný nesouhlas s otázkou opatrovnictví. Rozpory přerostly na Silvestra 1945 v neúspěšný pokus o státní převrat, kdy byla vydána řada proklamací, jež se zdály být přímou snahou o převzetí vlády.^{102,103} Mimo jiné Kim svým následovníkům nařídil zastavit jakoukoliv spolupráci s americkou správou, což mělo za následek protest Korejců pracujících v administrativě USAMGIK, který trval čtyři dny.¹⁰⁴ Jeho rétorika se nadále stupňovala; vyzývala k fyzickým útokům proti korejským zaměstnancům spojeným se správou Hodge a jeho dalším stoupencům.¹⁰⁵

Demonstrace však pokračovaly i po neúspěšném pokusu o převrat a trvaly až do poloviny roku 1947¹⁰⁶. Aby potlačil silné vlny protestů, musel generál Hodge osobně jednat s Kim Ku-em a I Šung-manem, který se do té doby zdržoval reakce a situaci pozoroval zpovzdálí. Hodge oba ujistil, že opatrovnictví není hlavním aspektem moskevské dohody, což bylo tvrzení, které bylo v přímém rozporu se zásadami prosazovanými sovětsko-

¹⁰⁰ Sovětská vojska krátce po okupaci krutě potlačila antikomunistickou vzpouru; zabila 23 lidí, přes 700 jich zranila a více než 800 zatkla. Poté již v sovětské okupační zóně neexistovala svoboda politické činnosti a lidé se správy obávali.

¹⁰¹ MACARTHUR, Douglas. *General of the Army Douglas MacArthur to the Joint Chiefs of Staff*. Online. In: Office of the Historian. U. S. Department of State. Dostupné z: <https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1946v08/d473> [citováno 2024-06-01]

¹⁰² KIM, Jinwung. *A History of Korea: From "Land of the Morning Calm" to States in Conflict*. Indiana University Press, 2012. ISBN 978-0253000248, s. 372

¹⁰³ Millett ve své knize zmiňuje možnost, že se Kim setkal se Song Čin-uem těsně před jeho zavražděním. Hodge totiž Songa poprosil, aby s Ku-em našli společné slovo ohledně probíhajících protestů. Ku odmítl Hodgeovi jakkoliv pomoci, a tak to byl možná také on, kdo si atentátníky objednal. Vyšlo totiž najevo, že atentátníci měli na Kim Ku-a konexe.

¹⁰⁴ MATRAY, James I. 1985, s. 68

¹⁰⁵ MILLETT, Allan R. 2005, s. 70

¹⁰⁶ HUH, Nam-Sung. 1987, s. 68

americkou komisí. Hodge navíc později vydal již výše zmíněné prohlášení, v němž zdůraznil cíl Koreu sjednotit a oživit její ekonomiku.¹⁰⁷

Generálova lež přinesla výsledky. Kim Ku vyzval korejské pracovníky USAMGIK, aby se vrátili do práce, a intenzita demonstrací se snížila. Hodge nakonec oznámil Washingtonu, aby se v nejlepším zájmu USA v budoucnosti vyhnul slovu „opatrovnictví“.¹⁰⁸

Je zajímavé, že se k demonstracím zpočátku připojili i komunisté. Dne 3. ledna 1946 však náhle změnili svůj postoj a změnili také své dosavadní plakáty a transparenty z „Pryč s opatrovnictvím“ na „Vzhůru s opatrovnictvím“. Je tak nanejvýš pravděpodobné, že komunisté na jihu poloostrova dostali z Pchjŏngjangu rozkazy. Podle Matraye si navíc komunisté taktéž uvědomovali, že bez naplnění moskevské dohody není možné Koreu sjednotit a zařídit její nezávislost.

Důsledek Hodgeova ostře antikomunistického postoje byla později silná politická polarizace. Každého, kdo podporoval opatrovnictví, začal totiž považovat za zarytého komunistu, což ho vedlo k tomu, že si vytvářel vazby výhradně s jejími odpůrci.¹⁰⁹

¹⁰⁷ MILLETT, Allan R. 2005, s. 70

¹⁰⁸ MATRAY, James I. 1985, s. 68

¹⁰⁹ Ibid., s. 67

3. KOREJSKÉ OBRANNÉ SLOŽKY

3.1. Historie složek na přelomu 19. a 20. století

Na konci 19. století čelila Korea velkým výzvám. Dynastie Čosŏn, která byla po staletí u moci, se potýkala s problémy ze strany zahraničních mocností, které se jí snažily ovládat¹¹⁰. Tradiční způsoby čosŏnských vládců se střetávaly s pokusy o modernizaci, což vedlo k politickým a společenským problémům. Poté, co Japonsko násilně otevřelo Koreu světu skrze Kanghwaskou smlouvu¹¹¹, uzavřenou 26. února 1876, přišlo s nápadem modernizace obranných složek. Příchod Japonců tak dal mimo jiné prostor k vytvoření nového útvaru zvláštního nasazení, tzv. *Pjŏlgigun*. Vojáci se pečlivě vybírali z řad tehdejších pěti vojenských táborů (*Ogunjŏng*).¹¹²

Na formování *Pjŏlgigun* měl vliv japonský velvyslanec Hanabusa Jošimoto¹¹³, který zařídil, aby jednotku od května 1881 cvičil kapitán japonské armády Horimoto Reizō. Zvláštní zacházení a pozornost věnované *Pjŏlgigun* však vedlo k nespokojenosti tradičních vojenských jednotek¹¹⁴, která vyvrcholila tzv. vzpourou roku imo, tedy v roce 1882¹¹⁵. Toto povstání mělo za následek Horimotovu smrt a rozpuštění *Pjŏlgigun*.¹¹⁶

Díky neúspěchu vzpoury roku imo mohla Čína zvýšit svůj vliv na poloostrově, a reorganizovala tak systém pěti vojenských táborů dle čchingského¹¹⁷ systému. Královský

¹¹⁰ Zahraniční mocnosti se pokoušely ovládnout Koreu různými prostředky, včetně diplomatického nátlaku, hospodářského vykořisťování a vojenské intervence. Mezi tyto země patřily např. USA, Čína, Rusko a Japonsko.

¹¹¹ Smlouva byla dohodou mezi Japonskem a Koreou. Znamenala konec staleté korejské izolační politiky a otevřela korejské přístavy japonskému obchodu. Jednalo se o nerovnoprávnou smlouvu, která upřednostňovala zájmy Japonska. Obecně je považována za nespravedlivou, protože byla vynucená a vedla k posílení japonského vlivu nad Koreou.

¹¹² Tyto armádní složky, vytvořené v průběhu pozdní dynastie Čosŏn, konkrétně v období od japonských invazí v letech 1592–1598 a dál, sestávaly ze skupin *Hulljŏntogam*, *Ŏjŏngčchŏng*, *Suŏčchŏng*, *Čchongjungčchŏng* a *Kŭmŭijŏng*. Úkolem *Hulljŏntogam*, *Ŏjŏngčchŏng* a *Kŭmŭijŏng* byla obrana hlavního města, zatímco *Čchongjungčchŏng* a *Suŏčchŏng* se staraly o předměstí a okolí.

¹¹³ Známý také jako Hanabusa Jošimoto. Byl japonským politikem, diplomatem a šlechticem. V roce 1877 byl vyslán do Pusanu, aby dohlédl na otevření přístavu podle Kanghwaské smlouvy, a poté se v roce 1879 stal prvním japonským diplomatem, který se trvale usadil v Sŏulu.

¹¹⁴ Staré armádní jednotky Čosŏnu se po zvýšení vlivu Číny krátkodobě v roce 1881 proměnily na dvě velitelství, *Muŭijŏng* a *Čangŏjŏng*. Po vzpouře Imo však byl tento systém zrušen.

¹¹⁵ Násilné povstání v Soulu. Kromě starých armádních jednotek se k nim později přidalo i protijaponsky smýšlející obyvatelstvo. Vypuklo především kvůli schvalování modernizace a japonských reforem králem Kodžongem a zaměstnávání japonských poradců.

¹¹⁶ ECKERT, Carter J. *Park Chung Hee and Modern Korea: The Roots of Militarism, 1866–1945*. Belknap Press, 2016. ISBN 978-0674659865, s. 39

¹¹⁷ Dynastie Čching byla mandžuská císařská dynastie v Číně a poslední císařská dynastie v čínské historii. Přestože byla vyhlášena již v roce 1636, je za její počátek považován až rok 1644, kdy se dynastie zmocnila Pekingem. Byla to největší císařská dynastie v dějinách Číny, jejíž pád přišel v roce 1912, kdy vznikla Čínská republika.

vojenský tábor (*Čchingujöng*), jak by se dal název volně přeložit, se skládal z pěti jednotek. Jednalo se o *Čönjöng*, *Hujöng Čwajöng*, *Ujöng* a *Pjöljöng*. V roce 1888 však neefektivita a vysoké administrativní náklady vedly ke sloučení do tří jednotek: *Čangüijöng*, *Tchongüijöng* a *Čongöjöng*. Tyto jednotky měly za cíl chránit hlavní město a zůstaly aktivní až do roku 1894.¹¹⁸

Počátek 90. let 19. století přinesl další napětí na Korejském poloostrově, kde o vliv soupeřily Japonsko, Čína a Rusko. V době zhoršujících se hospodářských¹¹⁹ a sociálních podmínek korejská vláda přesměřovala finanční prostředky na modernizační úsilí namísto podpory živořících obyvatel, což vedlo k rozsáhlému rolnickému povstání.^{120,121} Tyto nepokoje sloužily jako katalyzátor k vypuknutí čínsko-japonské války¹²², z níž vyšlo Japonsko jako vítěz.

Během reformy kabo¹²³ v roce 1894 prošla korejská armáda i policie rychlou modernizací. Po příchodu Japonců do hlavního města byl rychle zformován nový výcvikový oddíl (*Kjododä*), který se skládal ze tří set vojáků z již existujících jednotek. Tato jednotka později pomohla při potlačování probíhajícího povstání Tonghaků. Zásadní událostí však bylo vytvoření nové jednotky královské stráže (*Hulljödä*). *Hulljödä*, vycvičená Japonci a složená z vojáků staré armády, byla prezentována jako ztělesnění moderní korejské vojenské síly. Ti, kteří nebyli vybráni do této jednotky, byli začleněni do nově vytvořených záloh, čímž se kompletně upustilo od starého armádního systému.¹²⁴

Policejní složky do roku 1894 fungovaly pod názvem *Pchodočchöng*, který by se dal volně přeložit jako „úřad pro dopadení zlodějů“. Založení této organizace se datuje až do

¹¹⁸ *Čchingujöng*. Online. In: Namuwiki, 2023-08-03. Dostupné z: <https://namu.wiki/w/%EC%B9%9C%EA%B5%B0%EC%98%81> [citováno 2024-06-04]

¹¹⁹ Vládní úředníci byli tak zkorumpovaní, že velká část daní vybraných pro centrální vládu byla odsunuta místními úředníky a zamlčena.

¹²⁰ Povstání tonghaků, ke kterému došlo mezi 11. lednem 1894 a 25. prosincem 1895, bylo rolnickým povstáním poháněným ideály tonghaského hnutí, které se stavělo proti vměšování cizího vlivu na poloostrov a korupci úředníků. Stoupenci tonghak (učení východní cesty) se zasazovali také o práva a lepší podmínky rolníků, a měli za cíl svrhnout zkorumpované úředníky. Tváří v tvář těmto nepokojům požádala znepokojená vláda o pomoc Čínu. Dle předchozí Tchienťinské smlouvy byla povolána i japonská vojska, která se po potlačení povstání odmítla stáhnout, a místo toho zahájilo Japonsko další reformy. Napětí eskalovalo, což nakonec vedlo k vypuknutí čínsko-japonské války.

¹²¹ KIM, Jinwung. 2012, s. 299

¹²² Ozbrojený konflikt trvající od 25. července 1894 do 17. dubna 1895. Válka poukázala na neúspěch dynastie Čching modernizovat svou armádu, zatímco Japonsko vítězstvím ukázalo výsledek rapidní industrializace a adoptování západních myšlenek.

¹²³ Série rozsáhlých reform navržených korejské vládě v letech 1894–1896 za vlády Kodžonga v Koreji jako reakce na vzpouru Tonghak. Následovala model japonské éry Meidži.

¹²⁴ ECKERT, Carter J. 2016, s. 40

roku 1469, kdy existují o *Pchodočchöng* první záznamy. Oficiálně však úřad plně fungoval až od 1. etapy Imdžinské války.^{125,126} Nepůsobil však po celém poloostrově. Fungoval pouze v hlavním městě a provincii Kjönggi.

Úřad měl podobnou roli jako současná Korejská národní policie; velel a kontroloval strážníky, zatýkal zločince a udržoval veřejný pořádek. Bezpečnost v dalších částech země byla pak v rukou místních guvernérů.¹²⁷

Nově se však důsledkem reformy *Pchodočchöng* reorganizoval do policejního úřadu *Kjöngmučchöng*. Na svém začátku¹²⁸ fungoval pouze v hlavním městě a jeho pěti čtvrtích¹²⁹. Úkoly policejního úřadu však byly velice obsáhlé. Mezi hlavní povinnosti patřilo vedení policie a věznic spolu s úkoly v oblasti veřejného zdraví, jako bylo provádění průzkumů populace, prevence infekčních nemocí, zajištění a poskytování očkování proti neštovicím, sběr odpadu, kontrola pitné vody a pohřbívání a řešení vztekliny.¹³⁰

Armádní složky *Hulljödä* byly zrušeny po atentátu na královnu Min¹³¹ v roce 1895. Vojáci se na atentátu totiž přímo podíleli spolu s japonskými agenty převlečenými za korejské vojáky. Rozkaz o zabití však nepřišel z Tokia, nýbrž od japonského ministra v Koreji, Miury Goróa¹³², který jednal podle svého uvážení. Miura ve své zprávě označil Tävönguna¹³³ a *Hulljödä* za agresory a tvrdil, že japonští vojáci pouze chránili palác, aby

¹²⁵ Japonské invaze do Koreje, obecně známé jako Imdžinská válka, zahrnovala dvě oddělené, ale propojené invaze; první invazi v roce 1592, krátké příměří v roce 1596, a druhou invazi v roce 1597. Konflikt skončil v roce 1598 stažením japonských vojsk z Korejského poloostrova.

¹²⁶ ČCHA, In-bä. *Čosön čunggi 捕盜大將 insa tchüksönggwa čongčhidžok üimi*. [Politický význam a rysy jmenování policejního náčelníka v Koreji v polovině období Čosön.] Tägusahakhö, 2013. Dostupné z: <https://www.dbpia.co.kr/journal/articleDetail?nodeId=NODE09028660> [citováno 2024-06-04], s. 1

¹²⁷ *Pchodočchöng*. Online. In: Namuwiki, 2024-06-18. Dostupné z: <https://namu.wiki/w/%ED%8F%AC%EB%8F%84%EC%B2%AD> [citováno 2024-06-10]

¹²⁸ V roce 1900 byla jurisdikce úřadu rozšířena na celý poloostrov. Byla to však úprava krátkodobá, jelikož na zneužívání autority policejními důstojníky nešlo dohlížet. O dva roky později se tedy policejní úřad vrátil k doзору nad hlavním městem.

¹²⁹ Jednalo se o distrikty *Čongno*, *Čung*, *Tong*, *Söbuk* a *Nam*

¹³⁰ *Pchodočchöng*. Online. In: Namuwiki, 2024-06-18. Dostupné z: <https://namu.wiki/w/%ED%8F%AC%EB%8F%84%EC%B2%AD> [citováno 2024-06-10]

¹³¹ Manželka Kodžonga, 26. krále Čosönu a prvního císaře Korejského císařství. Těsně před svou smrtí začala prosazovat ruské zájmy, čímž se dostala do hledáčku Japonců. Byla zavražděna 8. října 1895 v soukromých komnatách královského paláce japonskými agenty. V Koreji je tato vražda známa jako incident roku *ülmi*.

¹³² Generálporučík v rané japonské imperiální armádě. Byl za zosnování atentátu považován za národního hrdinu, a nakonec byl zproštěn viny. Po jeho smrti v roce 1926 byl vyznamenán v té době nejvyšším Řádem květů paulovnie.

¹³³ I Ha-üng, znám pod svým titulem Tävöngun, byl regent Čosönu v době nezletilosti svého syna, krále Kodžonga. Zastával silně protizápadní postoj a podporoval izolační politiku. Byl zapleten mimo jiné i ve vzpouře roku imo, a ráno tzv. incidentu roku *ülmi* byl do paláce eskortován Japonci. Je tak se smrtí královny spojován.

předešli dalšímu konfliktu. Svědectví několika členů paláce to však vyvrátilo, což vedlo k jeho odjezdu z Koreje a následnému krátkodobému uvěznění v Japonsku.¹³⁴

Po rozpuštění *Hulljōndä* byli vojáci reorganizováni do nově vytvořené císařské gardy (*Čchinüidä*). Kromě nich existovaly ještě početné jednotky provinční stráže (*Činüidä*) a doprovodná stráž hlavního města (*Šiüidä*). Obě jednotky umístěné v hlavním městě se později staly jádrem armády za dob Korejského císařství (*Tähan čeguk*)¹³⁵, než byla však veškerá armáda 1. srpna 1907 Japonci rozpuštěna.¹³⁶

Rozpuštění korejské armády předcházela od roku 1904 postupná infiltrace japonských velitelů a poradců do klíčových vojenských a politických pozic. Počátkem téhož roku podepsala korejská vláda dohodu o jmenování japonských diplomatických a finančních poradců, což mělo za následek postupné snižování počtu aktivních vojáků. To nakonec způsobilo, že byla armáda natolik oslabena¹³⁷, že ji bylo možno nenáročně rozpustit a plně nahradit Imperiální armádou¹³⁸ Japonska, která na poloostrově setrvala až do porážky císařství ve druhé světové válce.¹³⁹

Ve stejný čas, kdy Japonci bojovali ve válce proti Rusům¹⁴⁰, docházelo k modernizaci policejních jednotek obsazením japonských důstojníků do korejských řad. Toto bylo nově umožněno právě kvůli dosazení japonských poradců do vlády. Jak se Korea dále dostávala pod japonskou kontrolu, rozšiřoval se i vliv japonské vojenské policie (*Kempeitai*)¹⁴¹, která v červnu 1910 převzala nad policií veškerou moc.¹⁴² Dosavadní korejská policie se tak s japonskými jednotkami sloučila. Memorandum o ponechání

¹³⁴ DUUS, Peter. 1995. *The Abacus and the Sword: The Japanese Penetration of Korea, 1895-1910*. University of California Press. ISBN 9780520213616, s. 111

¹³⁵ Korejské císařství bylo vyhlášeno v říjnu 1897 králem Kodžongem a pozvedávalo korejského panovníka na úroveň japonského a čínského.

¹³⁶ ČCHA, Munsöp. *Hōnbjōngsarjōngbu*. Online. In: *Encyclopedia of Korean Culture*. Dostupné z: <https://encykorea.aks.ac.kr/Article/E0063215> [citováno 2024-06-09]

¹³⁷ Armáda už v té době byla i tak špatně udržována a organizována; složky byly korumpované a nedostatečně vybavené. Navíc byly pro Japonce přítěžím, jelikož odmítaly spolupracovat a ignorovaly japonské rozkazy.

¹³⁸ Hlavní ozbrojené síly japonského císařství. Restaurace Meidži přinesla významné reformy a modernizaci, která umožnila její vznik v roce 1868. Japonská císařská armáda postupem času nabývala na síle, což Japonsku umožnilo porazit ve válce Čínu i Rusko a etablovat se jako dominantní vojenská síla v regionu.

¹³⁹ DUUS, Peter. 1995, s. 187, 223

¹⁴⁰ Válka probíhala v letech 1904 a 1905 mezi Japonským císařstvím a Ruským impériem kvůli soupeřícím imperiálním ambicím v Mandžusku a Korejském císařství. Přestože Rusko silně prohrávalo, císař Mikuláš II. se odmítal vzdát. Zvyšující se počty obětí a nepokoje v zemi pak vedly k revoluci v roce 1905. Výhra Japonska naopak vedla ke kompletnímu rozšíření japonského vlivu po poloostrově.

¹⁴¹ Kromě později zřízené civilní policie působily v okupované Koreji i vojenské a tajné policejní složky, *Kempeitai*, kterým bylo přezdíváno „japonské Gestapo“. Skupina byla známá používáním brutálních praktik vůči zahraničním i domácím válečným zajatcům a veřejnosti, včetně poprav a různých druhů mučení.

¹⁴² MYERS, Ramon H; PEATTIE, Mark R. *The Japanese Colonial Empire, 1895-1945*. Princeton University Press. ISBN 9780691102221, s. 221

policejní moci v japonských rukou bylo podepsáno 24. června 1910 a znamenalo tak poslední krok před oficiální anexí Koreje, která se odehrála o pouhé dva měsíce později, 29. srpna 1910.¹⁴³

Před i po anexi Koreje docházelo často k bojům proti agresorovi¹⁴⁴, které ale nepřinášely žádný úspěch. Korea neměla dostatek zbraní a nebyla schopna se bránit. Nejdůležitější však bylo to, že neexistovala žádná vnitřní jednotka, což znemožňovalo existenci silného odporu.

Ta přišla až v roce 1919, kdy docházelo k masivním demonstracím za svobodu, které byly Japonci brutálně potlačeny. Za těchto podmínek se vůdci Hnutí 1. března¹⁴⁵ uchýlili do zahraničí, aby se vyhnuli japonskému dohledu a našli novou cestu pro hnutí za nezávislost. S ohledem na japonskou reakci si totiž uvědomili, že jedinou možností k osvobození od japonského útlačku je důrazný ozbrojený odpor.¹⁴⁶ Demonstrace tak zapříčinily zrození nejen Korejské prozatímní vlády (*Tähanminguk imšičöngbu*), ale i vznik partyzánských vojenských skupin v zahraničí¹⁴⁷. Japonské císařství mimo to zavrhl po demonstracích svůj systém vojenské policie, a nechalo vytvořit složky civilní policie.¹⁴⁸

Korejská prozatímní vláda se během svého působení snažila vojenské síly a partyzánské frakce sjednotit, nicméně počet členů pozdější osvobozené armády nikdy

¹⁴³ *Haniljakčönggaksö*. Online. In: Namuwiki, 2024-01-12. Dostupné z: <https://namu.wiki/w/%ED%95%9C%EC%9D%BC%EC%95%BD%EC%A0%95%EA%B0%81%EC%84%9C> [citováno 2024-06-10]

¹⁴⁴ Při srpnovém ceremonálu v roce 1907, který značil rozpuštění armády, došlo k vypuknutí nepokojů ze strany korejských vojáků. Trvalo několik hodin, než byly tyto nepokoje potlačeny. Důsledkem bylo sedmdesát mrtvých Korejců a minimálně stovka zraněných. Zbytek utekl do provincií, kde se z nich poté stalo jádro spravedlivých armád (*üibjöng*), protijaponských partyzánských skupin, které Japoncům dělaly v následujících letech problémy. Největší akce se konala v prosinci roku 1907, kdy se dle japonských zpráv v hlavním městě shromáždilo až deset tisíc členů *üibjöng*.

¹⁴⁵ Je považováno za jedno z prvních a nejvýznamnějších protestních hnutí za nezávislost Koreje, které se stalo katalyzátorem pozdějších snah o nezávislost. Třiatřicet korejských kulturních a náboženských osobností vydalo prohlášení volající za nezávislost a zastavení nucené asimilace, které mobilizovalo tisíce studentů a civilistů v hlavním městě. Hnutí vyvolalo více než 1 000 demonstrací v celé zemi.

¹⁴⁶ PAK, Minjöng. *Tongnipkungwa hangukgwangbokkunüi hangil mudžangtchudženg* [Armáda nezávislosti a vojenské boje Korejské národní armády proti Japonsku]. Tongjanghak, 2010. Dostupné z: <https://www.kci.go.kr/kciportal/ci/sereArticleSearch/ciSereArtiView.kci?sereArticleSearchBean.artiId=ART001421154> [citováno 2024-02-18], s. 4

¹⁴⁷ Mezi tyto skupiny patřily například Korejský sbor nezávislosti, Korejská armáda nezávislosti či Korejská osvobozené armáda. Poslední zmíněná armáda byla přímým produktem Korejské prozatímní vlády, do jejíchž řad se v roce 1940 přidalo mnoho roztroušených odbojových skupin.

¹⁴⁸ Po demonstracích v roce 1919 byly složky nahrazeny z důvodů zahraničního tlaku a potřeby strukturovanější a tradičnější civilní policie, která by mohla lépe vycházet vstříc každodenním požadavkům obyvatelstva.

nepřesáhl pět tisíc. Tyto skupiny¹⁴⁹ se angažovaly v teroristických aktivitách a partyzánských bojích v Koreji, Mandžukuu¹⁵⁰ i Číně. Někteří vstoupili dokonce i do čínské nacionalistické či komunistické armády s cílem bojovat proti Japoncům. Později se ostatně s nacionalistickou armádou (*Kuomintang*) spojila i Prozatímní vláda, které armáda poskytla finanční i armádní pomoc v době, kdy Japonci začali pronikat do Severní Číny v roce 1938. Matray ve své knize zmiňuje, že podle mnoha mladých Korejců té doby ale nebyl přístup Prozatímní vlády dostatečně agresivní a přímočarý. Kvůli tomu byly také zakládány početné komunistické buňky¹⁵¹, kterých ale bylo tolik, že zde znovu chyběla jednotu, což ztěžovalo silnou a efektivní odbojovou činnost.¹⁵²

Korejci nicméně zastávali i projaponský přístup, a řada z nich vstupovala dobrovolně do japonské armády. Stávalo se tak od roku 1938, kdy se po vtrhnutí do Mandžuska Japonsko rozhodlo pro povolení dobrovolného vstupu Korejcům. Po roce 1944 se však z dobrovolnictví stala povinnost, a za doby druhé světové války se v armádě Japonců objevilo až tři sta tisíc Korejců.¹⁵³ Někteří se dostali i do odnože císařské armády v Mandžukuu, kde museli projít armádními školícími institucemi. V roce 1946 se počet vojáků, kteří zde byli umístěni, odhadoval na padesát tisíc.¹⁵⁴

3.2. Vytvoření záložních policejních složek

3.2.1. Vytvoření Úřadu národní obrany (*Kukpang sarjõngbu*)

Přetrvávající chaos a neschopnost vlády USAMGIK potlačit nepokoje v zemi přiměly Hodgeovu administrativu v listopadu 1945 k akci. Vláda chtěla vytvořit obranné vojenské síly, protože si uvědomovala naléhavou potřebu stability. Vzhledem k nejistotě

¹⁴⁹ Mezi nejznámější partyzánské skupiny patřily *Ůjõltan*, založený aktivistou Kim Won-bongem, a *Āguktan*, založený Kim Ku-em. Skupině *Āguktan* se 8. ledna 1932 skoro podařilo zabít tehdejšího císaře Hirohita před jeho palácem v Tokiu při příležitosti vojenské prohlídky. Granát hozený na jeho vůz jej minul.

¹⁵⁰ Loutkový stát vyhlášen ve spolupráci s Vnitřním Mongolskem 18. března 1932. Do čela byl postaven poslední vládce Číny a dynastie Čching, Pchu I. Existence ukončena po porážce Japonska ve druhé světové válce v roce 1945.

¹⁵¹ Jednou z těchto komunistických skupin byla i Severovýchodní protijaponská sjednocená armáda, ve které figuroval pozdější první vůdce Severní Koreje, Kim Il-sõng.

¹⁵² MATRAY, James I. 1985, s. 7

¹⁵³ Miliony Korejců byli Japonci odvedeni kvůli nucené práci, přičemž až šest set sedmdesát tisíc z nich bylo odvedeno do Japonska. Ti, kteří byli přivezeni do Japonska, byli často nuceni pracovat v uhelných dolech, ve vojenských závodech, továrnách a na vojenských stavbách, často za otřesných a nebezpečných podmínek. Celkový počet mrtvých korejských branců v Koreji a Mandžusku se odhaduje na dvě stě sedmdesát až osm set tisíc.

¹⁵⁴ HUH, Nam-Sung. 1987, s. 136

ohledně sovětské reakce však Washington ani generál MacArthur nebyli ochotni s touto iniciativou pokročit.¹⁵⁵

Do té doby totiž v zemi pomáhaly hlavně jednotky tamější policie, z níž současných třicet procent Korejců pracovalo u policie už za japonské okupace na nižších pozicích, a také jednotky USAFIK, které ale s pomalou demobilizací¹⁵⁶ nebyly schopny dostatečně pomáhat udržovat pořádek.¹⁵⁷ Původní policejní složky byly navíc první záležitostí, kterou Američané hodlali co nejdříve vyřešit, jelikož byly známé svými brutálními postupy a korejský lid se jich obával.¹⁵⁸ Po propuštění téměř dvanácti tisíc Japonců z řad původní civilní policie¹⁵⁹ (*kjōngčchal*) bylo až tisíc sto Korejců v roce 1945 nasazeno do vyšších důstojnických pozic do nově¹⁶⁰ etablované Korejské národní policie (*kjōngčchalčchōng*, KNP). Z policistů s hodností poručíka a vyšší tvořilo až 83 % členů tehdejší koloniální policie. Mezi už zmiňované neetické praktiky patřily korupce, arogance, brutalita, vydírání a krádeže. Provinční autority navíc neměly nad KNP žádnou moc, a tak tento orgán fungoval v podstatě jako samostatná jednotka.¹⁶¹

Hodgeovo rozhodnutí pro vytvoření složek podporujících národní policii bylo nadále posíleno strachem z důsledku možného konfliktu mezi Američany a Korejci, jelikož by taková událost ohrozila integritu americké vlády na poloostrově. Kromě toho bylo zapotřebí pomocných sil k ochraně klíčových a strategických míst, včetně cenných průmyslových a dopravních zařízení.¹⁶²

Situaci předcházela incident, ve kterém figurovala soukromá armáda, která se, společně s mnoha dalšími, tvořila souběžně s politickými stranami. Tato armáda, odnož Národní přípravné armády, spolupracující s Korejskou prozatímní vládou, se v Namwōnu střetla s národní policií a složkami USAFIK 15. října.¹⁶³ Tato skutečnost byla tažnou silou

¹⁵⁵ HENDERSON, Gregory. 1968, s. 340

¹⁵⁶ Spojené státy po druhé světové válce demobilizovaly vojáky z Koreje především kvůli ukončení konfliktu a snaze snížit vojenské výdaje a zdroje určené na nasazení v zámoří. Zároveň zde již neexistovala přímá hrozba, a tak vysoké počty vojáků nebyly potřeba.

¹⁵⁷ CLEMENS, Peter Ethan. 1988, s. 8

¹⁵⁸ SAWYER, Robert K. 2005, s. 8

¹⁵⁹ Civilní policie zavedena po povstání 1. března 1919, kdy bylo potřeba síly reformovat a rozdělit na armádní a civilní složky.

¹⁶⁰ Korejská národní policie byla založena vládou USAMGIK krátce po jejich příjezdu 21. října 1945.

¹⁶¹ MILLETT, Allan R. 1997, s. 509

¹⁶² MILLETT, Allan R. 2005, s. 77

¹⁶³ CUMINGS, Bruce. 1981, s. 170

pro generálporučíka Hodge a brigádního generála Schicka¹⁶⁴, aby přišli s plánem vytvořit počátky korejských národních ozbrojených sil. Předešlá vláda za japonské okupace totiž žádný podobný úřad neměla. Jak už ale bylo zmíněno výše, taková výzva byla v přímém rozporu s úmysly vyššího vedení. Podle Huh Nam-Sunga v tomto rozhodnutí ale hrála roli i tradiční americká politická filozofie. Podle něj Američané tradičně považovali velkou stálou armádu v koloniích za hrozbu pro udržení míru a svobody. Oficiální hlášení uvádělo, že Američané chtěli počkat, až se Korejci usměrní a budou v souladu s demokratickým smýšlením, jelikož by velká armáda v jejich rukou mohla jinak způsobit velké potíže.¹⁶⁵

Hodge se ale i přes tento nesouhlas pustil do práce. Dne 10. listopadu 1945 byla pod vedením brigádního generála Lawrence E. Schicka ustavena komise s cílem připravit plán na obranu Koreje. Již o tři dny později, 13. listopadu, bylo vydáno nařízení č. 28, které oficiálně ohlašovalo založení Úřadu ředitele národní obrany¹⁶⁶ (*Kukpang sarjǒngbu*, BND), které mělo nově jurisdikci nad úřadem policie, a také nově založeným úřadem ozbrojených složek, do níž spadaly armádní a námořní oddělení.¹⁶⁷ Nařízení obsahovalo pět článků, a bylo formálně vydáno Archibaldem V. Arnoldem, tehdejším vojenským guvernérem¹⁶⁸ Koreje.

O den později se plánování ujal brigádní generál Schick, a spolu se svým štábem vypracoval plán vytvoření policejních sil čítajících dvacet pět tisíc osob. Rozdělení rolí bylo přesně vymezeno – armáda a letectvo měly dohromady obsadit čtyřicet pět tisíc pozic, zatímco námořnictvo ve spojení s pobřežní stráží mělo dostat pět tisíc míst.¹⁶⁹ Jejich návrh však musel před realizací schválit Washington. Mezitím tak BND iniciovalo zřízení institutu zaměřeného na řešení jazykové bariéry, které mělo Korejcům v tomto přechodném období pomoci.

¹⁶⁴ Působil jako šéf Národní agentury pro obranné plánování v USAMGIK, kde řídil počáteční plánování rozvoje jihokorejského vojenského zařízení. Sepsal memorandum s názvem "Plán národní obrany státu", ve kterém apeloval na vznik obranného orgánu. Z tohoto plánu pak vznikl pozdější Úřad ředitele národní obrany.

¹⁶⁵ HUH, Nam-Sung. *The quest for a bulwark of anti-communism: the formation of the Republic of Korea Army Officer Corps and its political socialization, 1945-1950*. Disertační práce. The Ohio State University, 1987. Dostupné z:

https://etd.ohiolink.edu/acprod/odb_etd/etd/r/1501/10?clear=10&p10_accession_num=osu1487331541711759 [citováno 2023-11-11], s. 119

¹⁶⁶ JANG, Pjǒng-ki (梁炳基). *Hangukūi 建軍 kwa 軍部 jǒngu (1945 ~1960) [Výzkum založení ozbrojených sil a armádních složek (1945-1960)]*. Kuksapchjǒnčhanūiwonhō, 1994. Dostupné z: https://db.history.go.kr/download.do?levelId=kn_058_0070&fileName=kn_058_0070.pdf [citováno 2023-11-11], s. 224

¹⁶⁷ HUH, Nam-Sung. 1987, s. 170

¹⁶⁸ Náhrada pozice generálního guvernéra, která byla používaná za dob japonské okupace, protože dle poradce Benninghoffa v očích Korejců poukazoval termín na koloniální status.

¹⁶⁹ SAWYER, Robert K. 2005, s. 10

Zmíněným institutem byla armádní jazyková škola výuky angličtiny v Söulu (*Kunsa jöngö hakkjo*), která byla otevřena 4. prosince 1945. Jejím hlavním cílem bylo vyškolit potenciální korejské důstojníky v anglické armádní terminologii. Vzdělávací program pravidelně zahrnoval kurzy zaměřené na vojenské štábní operace, automobilovou techniku, ruční zbraně a korejskou historii.¹⁷⁰ Podmínkou přijetí ke studiu však byla již předešlá znalost anglického jazyka. První ročník měl mít až šedesát studentů.¹⁷¹ Tito studenti patřili ke třem různým skupinám: dvacet k japonské imperiální armádě, dvacet k japonské kuantungské armádě¹⁷² a posledních dvacet ke korejské osvobozené armádě.¹⁷³ Zajímavé je, že tito absolventi často zastávali významné funkce v korejské armádě až do konce 70. let a během korejské války¹⁷⁴ zastávali vedoucí pozice v armádě Korejské republiky (ROKA). Mezi tyto funkce patřily například funkce náčelníka štábu, velitele sboru či divize nebo velitele pluku.¹⁷⁵

Dle zdrojů ale Hodge věděl, že zamýšlený plán armády nebude vzhledem k tehdejší situaci schválen. V té době totiž stále probíhaly diskuse ohledně společné komise mezi Američany a Sověty, která měla Koreu unifikovat. SWNCC tak prý nechtělo Sověty provokovat, a schválení odložila do doby, než budou sezeny se Sověty u konce.¹⁷⁶ Tato informace se objevuje i v oficiální korespondenci mezi SWNCC a generálem MacArthurem z 9. ledna 1946, která zní následovně:

„Otázka zřízení ‚Korejských národních ozbrojených sil‘ je úzce spjata s nevyřešenými problémy spojenými s mezinárodními závazky k realizaci korejské nezávislosti. Opatření ke zřízení těchto sil bude proto odloženo.“¹⁷⁷

Vojenská administrativa tak musela přijít s akceptovatelnou alternativou.

¹⁷⁰ PAK, Il-Song. *The dragon from the stream: The ROK Army in transition and the Korean War, 1950–1953*. Disertační práce. Ohio State University, 2002. Dostupné z: <https://www.proquest.com/openview/33e4265cda7f577f707cee8f6163000f/1?pq-origsite=gscholar&cbl=18750&diss=y> [citováno 2024-02-18], s. 20

¹⁷¹ CLEMENS, Peter Ethan. 1988, s. 10

¹⁷² Armáda přiřazená k Mandžukuu.

¹⁷³ CUMINGS, Bruce. 1981, s. 173

¹⁷⁴ Korejská válka byla konfliktem mezi Severní Koreou, podporovanou Čínou a Sovětským svazem, a Jižní Koreou, podporovanou Organizací spojených národů, především Spojenými státy. Trvala od 25. června 1950 do 27. července 1953 a skončila příměřím, po němž zůstala Korea rozdělena na severní a jižní podél 38. rovnoběžky.

¹⁷⁵ PAK, Il-Song. 2002, s. 19

¹⁷⁶ SAWYER, Robert K. 2005, s. 14

¹⁷⁷ SBOR NÁČELNÍKŮ ŠTÁBU. *The Joint Chiefs of Staff to General of the Army Douglas MacArthur, at Tokyo*. Online. In: Office of the Historian. U. S. Department of State. Dostupné z: <https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1945v06/d851> [citováno 2024-01-30]

3.2.2. Plán Bamboo

Generál Hodge si zavolal plukovníka Arthura S. Champenyho, aby se ujal vedení nad Úřadem národní obrany jako ředitel. Formálně se tak Champeny stal prvním, kdo tento úřad zastával.¹⁷⁸

Plukovník Champeny se do historie USAMGIK zapsal sestavením plánu Bamboo, jehož vytvoření mu nařídil generál Hodge. Tato iniciativa počítala s náborem a začleněním až dvaceti pěti tisíc nových důstojníků do policejních řad, a měla tak zajistit potřebný pořádek. Tyto nové složky měly být rozmístěny podél celé délky jižní části poloostrova, a to tak, aby každá z osmi provincií¹⁷⁹ měla svou vlastní jednotku. Tímto způsobem měla být zajištěna efektivní kontrola a bezpečnost na daném území.¹⁸⁰

Prvním krokem k uvedení plánu do pohybu mělo být odeslání dvou důstojníků a čtyř nově narukovaných vojáků, kteří měli vyhledat tréninkové prostory a začít s náborem a organizací. Každá jednotka pak měla obsahovat šest důstojníků a dvě stě dvacet pět vojáků, z nichž by dvacet procent bylo přebytečných. Tento nadbytek měl být následně přesunut po absolvování tréninku s první jednotkou, vytvářející novou jednotku s identickým přebytkem. Tři jednotky se pak měly sloučit do jednoho praporu, a tři prapory pak do jednoho pluku. Cílem tohoto postupu bylo nakonec vytvořit dohromady osm pluků s celkovým počtem dvacet pět tisíc mužů.¹⁸¹ Poté, co se z ostrova Čedžu stala v srpnu 1946 provincie, byl ostrov přidán do počtu, a USAMGIK na něm přijal formaci i posledního 9. pluku.¹⁸²¹⁸³

Plán Bamboo byl americkým ministerstvem zahraničí povolen 6. ledna 1946, a tak se Hodge obrátil na nově zvoleného vojenského guvernéra Archera L. Lercha, který převzal velení od A. V. Arnolda v roce 1946. Velící generál armádních jednotek mu nařídil zahájit proces náboru prvních jednotek podle schváleného plánu.¹⁸⁴

3.2.3. Anglická jazyková škola

Anglická jazyková škola (ELS) byla vytvořena 4. prosince 1945 na půdě Metodistické teologické školy v Nängčchön-dongu. Hlavní funkcí školy měl být nejen

¹⁷⁸ SAWYER, Robert K. 2005, s. 13

¹⁷⁹ Jednalo se o reorganizované provincie Kjöngi, Kangwon, Severní a Jižní Čchungčong, Severní a Jižní Čölla a Severní a Jižní Kjöngsang.

¹⁸⁰ PAK, Il-Song. 2002, s. 16

¹⁸¹ HUH, Nam-Sung. 1987, s. 120

¹⁸² PAK, Il-Song. 2002, s. 15

¹⁸³ JANG, Pjöng-ki (梁炳基). 1994, s. 225

¹⁸⁴ MILLETT, Allan R. 2005, s. 77

výcvik tlumočnicků, ale také výcvik členů budoucí korejské armády. Kandidáti museli mít předchozí praxi jako důstojníci nebo poddůstojníci, a navíc museli být držitelé vysokoškolských nebo středoškolských diplomů.¹⁸⁵¹⁸⁶

Hlavou této instituce se stal podplukovník A. W. Green. Spolu se svým asistentem, majorem L. W. Reesem, odeslali pozvánku šesti hlavním soukromým armádám¹⁸⁷. Členové těchto armád měli později vytvořit jádro budoucí korejské armády.¹⁸⁸

Jak již bylo zmíněno výše, v první třídě mělo být šedesát studentů ze tří různých skupin; dvacet z japonské armády, dvacet z mandžuské armády a dvacet z korejské osvobozené armády. Problém byl nicméně v tom, že posledních dvacet vojáků nebylo ochotných spolupracovat s důstojníky s pro-japonským pozadím. Argumentovali tím, že by zrádci neměli mít místo v budoucí korejské armádě. Výsledkem pak bylo silně pro-japonské obsazení, se kterým se chtěla okupační správa vypořádat skrz nábor důstojníků nepřidružených k žádné ze soukromých armád.¹⁸⁹

Dalším problémem v otázce pro-japonského přístupu bylo, že personál záložních policejních složek nemohl mít podle americké vlády žádný záznam o uvěznění Japonci, což mnozí Korejci aktivní v odbojových činnostech měli. Byli tímto vyloučeni jak Korejci žijící na poloostrově, tak v exilu¹⁹⁰, což ze záložních policejních složek následně vytvořilo zónu pro ty, co za války spolupracovali s Japonci.¹⁹¹

Počet studentů byl na začátku cca šedesát, ale do konce své činnosti se ve škole pohybovalo okolo dvou set členů.¹⁹²

První důstojníci započali výuku v prosinci a školu absolvovali už na začátku ledna 1946. Datum absolvování bylo individuální; přihlíželo se na znalost angličtiny, předešlou kariéru a datum přijetí. V průměru však studium trvalo zhruba jeden měsíc. Po přestěhování

¹⁸⁵ V Koreji fungovalo vzdělávání podle Japonců. Japonský koloniální vzdělávací systém obvykle zahrnoval šest let základního vzdělání, po kterém následovaly tři až čtyři roky střední školy. Většina vysokoškolského vzdělání byla pro Korejce možná jen v případě, že byli sympatizanti s japonským režimem, a bylo jim umožněno studovat i v Japonsku.

¹⁸⁶ SAWYER, Robert K. 2005, s. 11

¹⁸⁷ Jednalo se o mírové jednotky lidových výborů (*Konguk čchöngnjön číandä*), které se formovaly v provinciích bezprostředně po osvobození. Skládaly se z velké části z mladých lidí a studentů. V pozdější době se vytvořilo až sto šedesát dva různých odvětví po celé zemi.

¹⁸⁸ HUH, Nam-Sung. 1987, s. 144

¹⁸⁹ *Ibid.*, s. 144

¹⁹⁰ V čínské Šanghaji fungovala od roku 1919 Korejská prozatímní vláda, jejíž prvním prezidentem byl I Süng-man, pozdější první prezident Jižní Koreje. Korejci byli ale kromě Číny hlavně i v Sovětském svazu, Mandžusku či USA.

¹⁹¹ CUMINGS, Bruce. 1981, s. 175

¹⁹² Existovaly 4 třídy; A, B, C a D. Studentům byly třídy přiřazeny dle jejich zvládnutí anglického jazyce, přičemž D se učilo počítat na prstech do tří. Proto si také tato třída vysloužila svůj název „školka

školy z univerzity do nových kasáren v Tánŕngu¹⁹³ ještě škola pár měsíců fungovala, než byla 30. dubna 1946 uzavřena a nahrazena Školou pro výcvik důstojníků (*Namčosŕn kjŕngbi sagwan hakkjo*, OTS).¹⁹⁴

Millett argumentuje, že název Anglické jazykové školy byl mylný, protože oficiálně neexistovala žádná taková škola až do druhé náborové kampaně v červnu 1946. Nicméně upozorňuje, že ze skupiny, která školu absolvovala, se sedmdesát pět stalo generály v pozdější armádě Korejské republiky, přičemž patnáct z nejvyšších důstojníků pocházelo buď z japonské nebo mandžuské armády.¹⁹⁵ Huh Nam-Sung mírně upravuje tyto statistiky; ze sta deseti důstojníků mělo být až sedmdesát osm generály, z toho osm s čtyřmi hvězdami a dvacet šest s třemi hvězdami. Třináct z celkového počtu mělo být náčelníky štábu v ROKA.¹⁹⁶

Celkem studium na jazykové škole úspěšně dokončilo přibližně sto čtyřicet až sto padesát studentů. Z této skupiny se sto deset studentů věnovalo kariéře vojenských důstojníků, zatímco zbývající studenti nastoupili na různé úřednické pozice ve státní správě. Nepřekvapivě mezi vojenskými důstojníky byli pouze dva korejští příslušníci nacionalistické čínské armády, zatímco zbývajících sto osm mělo čistě japonské pozadí.¹⁹⁷

Otevření Školy pro výcvik důstojníků v květnu 1946 znamenalo posun k profesionalizaci a zlepšení výcvikové instituce, přestože škola měla také své nedostatky. Až do začátku roku 1947 si musela vystačit jen s několika instruktory a nedostatečným výcvikovým vybavením. Za tento problém byl zodpovědný generál MacArthur, který nařídil v září 1945 zničení japonské bojové techniky. Nicméně šedesát tisíc pušek, z nichž každá byla nabitá patnácti náboji, bylo zachováno pro případ, že by je armáda a námořnictvo potřebovaly. Vybavení pro výcvik bylo tedy čerpáno z tohoto zdroje.¹⁹⁸

Nedostatečné vybavení se promítlo i do dalších aspektů života policejních důstojníků; každý z nich byl vybaven vyřazenou japonskou armádní uniformou, která nebyla určena na zimní období. Kromě toho také postihl celou zemi hladomor způsobený

¹⁹³ Dnešní součást Nowŕn-gu, čtvrti hlavního města Sŕulu

¹⁹⁴ HUH, Nam-Sung. 1987, s. 145

¹⁹⁵ MILLETT, Allan R. 2005, s. 78

¹⁹⁶ HUH, Nam-Sung. 1987, s. 148

¹⁹⁷ Ibid., s. 147

¹⁹⁸ SAWYER, Robert K. 2005, s. 16

potravinovou krizí na konci roku 1946.¹⁹⁹ Jejich denní příjem byl velmi nízký. Jednalo se pouze o pár sladkých brambor.²⁰⁰

Za dobu svého působení dokázala OTS vyprodukovat až 1200 policejních důstojníků v 6 třídách. Poslední z těchto tříd ukončila své působení v červenci 1948 v době, kdy se ze Školy pro výcvik důstojníků oficiálně stala Korejská vojenská akademie (*Jukkun sagwan hakkjo*, KMA). Oproti svému předchůdci však doba tohoto studia byla výrazně kratší, jen 7 týdnů. Důvodem byla potřeba produkovat důstojníky rychlejším tempem, což často nebyl problém, jelikož měli studenti většinou již extenzivní armádní zkušenosti. Pak však zároveň argumentuje, že měla být doba studia delší, jelikož zde byli korejští důstojníci z dvou táborů; japonské armády a mandžuské armády, z nichž každý měl jiný trénink. Delší doba studia tak měla obě skupiny lépe asimilovat do nové vojenské instituce.²⁰¹

Class	Term	No. of Graduates	Previous Career	Training Subjects
1 st	5.1-6.15.46	40	NCOs of Foreign Military	Basic drills of formation and organization/Small arms training (Japanese rifle of Model 99 or 38)/ Small unit tactics
2 nd	9.25-12.14.46	196	Foreign Military Service/ Civilian	Map reading, parade, and bayonet drill added to above
3 rd	1.13-4.19.47	280	Constabulary NCO	Same with the 2 nd Class/ Introduction of M-1, Carbine, and .50 machine gun
4 th	5.16-9.10.47	107	Constabulary NCO	Same with the 3 rd Class
5 th	10.23.47-4.6.48	380	Civilian	Training of M-1, Carbine, and .50 machine gun added to the 4 th Class' along with academic education such as Korean history, Korean Language, English, geography, and military law
6 th	5.5-7.28.48	235	Constabulary NCO	Training of M-1, Carbine, and .50 machine gun / Academic education such as Korean history, Korean Language, English, geography, and military law

Tabulka 1 Rozdělení tříd Školy pro výcvik důstojníků. Tabulka převzata z: PAK, Il-song, 2002, s. 21

¹⁹⁹ Po rozdělení poloostrova na dvě části jih znatelně zaostával v průmyslovém rozvoji. Narůstala inflace, potravin byl nedostatek a zvyšovala se chudoba. Zároveň došlo i k nárůstu krádeží, pašování a dalších forem násilí.

²⁰⁰ HUH, Nam-Sung, 1987, s. 154

²⁰¹ PAK, Il-Song, 2002, s. 22

Obrázek 3-1 Oficiální otevření Armádní pěchotní školy v roce 1949. Na obrázku: vlevo tehdejší kapitán a velitel 1. pluku Čchä Bjöng-döck, první zprava major James H. Hausman. Obrázek převzat z: U. S. ARMY. 1949-09-26. *Opening of the New Korean Army Infantry School*. Online. In: Archive of Korean History, Record Group 319: Records of the Army Staff, 1903–2009. Photographs of Korean Military Advisory Group. Místo: National Archives Building, 700 Pennsylvania Avenue NW, Washington, D.C., U.S. Dostupné z: http://archive.history.go.kr/image/viewer.do?catalogId=AUS009_50_00V0001_001 [citováno 2024-03-03]

Zajímavostí je, že druhá třída, která absolvovala OTS 14. prosince roku 1946, se skládala z armádních důstojníků, jenž byli v roce 1961 zodpovědní za státní puč. Mezi tyto důstojníky patřili i budoucí prezident Pak Čöng-hüi²⁰² Kim Čä-gju.²⁰³

3.2.4. Organizace a nábor

Záložní policejní složky (*Namčosön kukpang kjöngbidä*) byly oficiálně zřízeny 14. ledna 1946. Působily pod nedávno vytvořeným Úřadem ozbrojených sil (*Kunmuguk*), a staly se tak nedílnou součástí již existujících KNP a námořního oddělení. V dubnu téhož roku se

²⁰² HUH, Nam-Sung. 1987, s. 154

²⁰³ Jihokorejský politik, armádní generálporučík a ředitel Korejské ústřední zpravodajské služby. 26. října 1979 zavraždil jihokorejského prezidenta Pak Čöng-hüiho a následně byl 24. května 1980 popraven oběšením.

ale národní policie oddělila od sjednoceného úřadu a vytvořila svůj vlastní, Úřad policie²⁰⁴. Zbývající složky zůstaly v působnosti Úřadu národní obrany, jehož název byl ale v květnu změněn na Oddělení vnitřní bezpečnosti (*Kungnä kjöngbibu*, DIS).²⁰⁵

Hodgův rozkaz ohledně náborů se dostal k řediteli Úřadu národní obrany, plukovníku A. S. Champenymu, který jmenoval podplukovníka Johna T. Marshalla jako prvního velitele záložních policejních složek, a zaúkoloval jej s nábořem korejských důstojníků.²⁰⁶

Nábor začal den po vytvoření složek, 15. ledna²⁰⁷, a tento den je dodnes v Koreji svátkem připomínajícím založení armády Korejské republiky. Jednotka prvního pluku se vytvořila původně v prostorách bývalých japonských kasáren v Tănüngu. K veřejnosti se dostaly informace ohledně náboru do nově vytvořených složek, a společně s tím byli informováni i KNP se členy soukromých armád. Zprávy se šířily mnoha způsoby; rádiovými hlášeními, novinovými články i brožurami.²⁰⁸ Právě soukromé armády musely na tyto informace zareagovat a přihlásit se, jelikož jim nařízení č. 28 zakazovalo činnost, a pokud by se nepodřídili, členové by od 21. ledna byli označováni za zločince.²⁰⁹

Přestože zde do konce ledna dokázala americká vláda vytvořit tři jednotky jen v oblasti Söulu²¹⁰, potýkala se ze začátku s faktory, které jim ztěžovaly práci. Jelikož byl totiž Úřad národní obrany posledním založeným úřadem, stalo se získávání volných prostředků značným problémem. Budovy, zásoby i civilní personál už totiž byly přerozděleny ostatním.²¹¹ Hledání nových prostor a zásob se tak stalo velkým problémem.

212

Rapidní nábor²¹³ však způsobil, že se uchazeči nepodrobili žádným kontrolám politické angažovanosti, a tak se do složek dostávali i komunisté.²¹⁴ I výcviková škola

²⁰⁴ Wikisource. Online. Dostupné z: https://en.wikisource.org/wiki/USAMGIK_Ordinance_63 [citováno 2024-03-02]

²⁰⁵ MILLETT, Allan R. 1997, s. 510

²⁰⁶ CUMINGS, Bruce. 1981, s. 78

²⁰⁷ HUH, Nam-Sung. 1987, s. 120

²⁰⁸ SAWYER, Robert K. 2005, s. 14

²⁰⁹ CUMINGS, Bruce. 1981, s. 78

²¹⁰ HUH, Nam-Sung. 1987, s.121

²¹¹ MILLETT, Allan R. 1997, s. 510

²¹² Podplukovník Marshall byl člověkem, který udělal z bývalých japonských kasáren domov pro nové jednotky záložních policejních složek. Tato lokace byla, stejně jako mnoho ostatních, ve špatném stavu, a urgentně vyžadovala extenzivní rekonstrukci. Toto místo, složené z cvičiště, hřiště, dvoupatrových baráků, kuchyně a lázní v japonském stylu, bylo totiž plné trosek, vysklených oken a slámy. Většina zařízení byla taktéž zbavena potrubí a prodejních materiálů, jako třeba mědi.

²¹³ Před samotným přijetím museli uchazeči projít pohovory a lékařskou prohlídkou. Pokud bylo vše v pořádku, byli odesláni do Tănüngu.

²¹⁴ CLEMENS, Peter Ethan. 1988, s. 14

měla v tomto ohledu problém, jelikož i do jejích řad se komunisté dostávali.²¹⁵ Během čistek se ukázalo, že šest důstojníků již z první třídy bylo komunisticky smýšlejících. Čistky byly vyvolány vzpourami levicově smýšlejících v řadách policejních důstojníků v průběhu jejich působení, a započaly koncem roku 1948. Celkově bylo odsouzeno až pět set lidí k smrti za družení se s komunisty ještě před začátkem Korejské války.²¹⁶

Koncem ledna byli američtí důstojníci spolu s překladatelem a přidělenými narukovanými důstojníky ze Söulu vysláni do ostatních provincií s úkolem organizovat a rekrutovat další členy. Nábor v ostatních místech se však ukázal být obtížným. Ještě při plánování Bamboo bylo očekáváno, že obyvatelé provincií se ochotně přihlásí k policejním zálohám v touze ochránit své domovy. Sice je pravdou, že se počty rychle zvýšily, ale ne tak, jak si americká administrativa původně představovala. Vzhledem k tomu, že tyto záložní jednotky byly vnímány jako odnož policie, a ne budoucí armáda, narazily na silný odpor; Korejci je považovali za pokračování koloniální policie, a tak bylo přesvědčování obyvatel o opaku těžké.²¹⁷

Navzdory problémům, kterým musely policejní zálohy čelit, dokázala americká vláda společně s korejskými důstojníky do konce dubna 1946 zřídit jednotky v každé z osmi provincií poloostrova kromě ostrova Čedžu.²¹⁸ Celkový počet narukovaných mužů byl něco přes dva tisíce.²¹⁹

Netrvalo dlouho a přišly vnitřní konflikty v policejních zálohách. Důstojníci, kteří absolvovali školy ELS nebo OTS, byli totiž trénováni odlišně než noví rekruti. Z Millettových rozhovorů s tehdejšími členy Úřadu záložních policejních složek vyšlo najevo, že i pro něj samotného bylo odnaučení se praktik z japonské armády překážkou. Popisoval, jak důstojníci přijížděli v drahých kožených opascích se samurajskými meči a jezdeckými botami; další zase kárali vojáky kopáním a bitím.²²⁰ Přísné podmínky v březnu 1946 vedly k první vzpouře, kdy dvacet seržantů ze söluské jednotky v Tánüngu předalo své stížnosti veliteli podepsané vlastní krví. V nich si mimo jiné stěžovali i na to, že je velitelé šikanovali a šidili o přiděly a vybavení. Podle nich nová korejská armáda měla být demokratickou, a neměla by být reprezentována útlakem podobným japonskému. Nedočkali

²¹⁵ Mezi zástupci pravice a levice bylo mnoho konfliktů i střetů. Největší akce komunistů, které měly za cíl rozvrátit vládu a šířit dále propagandu, se udály v na Čedžu, v Jösu a Sunčchönu.

²¹⁶ HUH, Nam-Sung. 1987, s. 216

²¹⁷ PAK, Il-Song. 2002, s. 24

²¹⁸ V té době ještě nenabyl provinčního statusu.

²¹⁹ SAWYER, Robert K. 2005, s. 16

²²⁰ MILLETT, Allan R. *Their War for Korea: American, Asian, and European Combatants and Civilians, 1945-1953*. Brassey's, Inc., 2002. ISBN 978-1574884340, s. 82

se vstřícné odpovědi, ba naopak. Velitel, tehdejší policejní kapitán v mandžuské armádě, nařídil jejich zatčení. Jako reakce na to následovalo bití jak velitele, tak i dalších důstojníků, což vedlo k jejich hospitalizaci. Mezi postiženými důstojníky byl i budoucí velitel 1. pluku,²²¹ Čong Il-kwön.²²²

Reg	Place	Begin	End	Officers in Charge
1Rg	Taenung (Former Japanese Army barracks)	1/15/46	11/1/46	Chae Byeong-duk [Fat Chae], Chung Il-Kwon (* KC Training Center)
2Rg	Taejon (Jap. Army airfield)	2/28/46	12/25/46	Capt. Lee Hyung-kun (His hometown)
3Rg	Iri/Kunsan (Elem. School/ Textile Factory)	2/26/46	?	Lt. Kim Paik-il, Kim Jong-o, Lee Han-lim
4Rg	Kwangju (Former Jap. Navy Training Facility)	2/15/46	12/?/46/	Lt. Kim Hong-jun, Choi Hong-hee.
5Rg	Pusan (Former Jap. Army Barracks)	1/29/46	1/25/47/	Park Byong-kwon, Lee Chi-up (Speedy Lee), Paik Sun-yup
6Rg	Taegu (Former Jap. Army Barracks)	2/18/46	6/15/48/	Disbanded on 1/15/1949 -> remnants to 22Rg
7Rg	Chungju	2/7/46/	1/15/47/	Min Gi-sik
8Rg	Chunchon (Textile Co.)	4/1/46/	By the end of 1946	Kim Jong-gap, Hwang Heon-chin, James Hausman
9Rg	Cheju	11/1/46		Two Bns. (But only a Bn. Strength)

Tabulka 2 Organizace pluků policejních záloh. Tabulka převzata z: PAK, Il-Song, 2002, s. 16

Ke konci roku 1946 zase došlo k napadení velitele praporu I Či-upa. Tento americký oblíbenec byl napaden pro své údajně tvrdé praktiky a korporální tresty. Stejný osud pak čekal i velitele třetího praporu osmého pluku, Song Jo-čchana, přezdíváného „Tiger Song“.^{223,224}

Obrázek výše poukazuje na místa, kde byly jednotlivé pluky založeny. Jsou k nim přidána i přesná data a osobnosti, které těmto plukům velely. Jak lze vidět, v osmém pluku je zařazen i James H. Hausman, který svou cestu do Koreje započal v červenci roku 1946.²²⁵ Byl k pluku v Čunčönu přiřazen měsíc po svém příjezdu, 2. srpna, novou²²⁶ hlavou Úřadu

²²¹ MILLETT, Allan R. 2005, s. 79

²²² Jihokorejský politik, diplomat a generál v armádě Korejské republiky. V letech 1963 až 1964 sloužil jako ministr zahraničí a v letech 1964 až 1970 byl předsedou vlády.

²²³ Premiér Jižní Koreje v letech 1961-1962. Nařídil zatýkání zkorumpovaných vojáků a odmítl potlačení studentů v době Dubnové revoluce, která se udála za účelem svrnutí vlády I Süng-mana.

²²⁴ PAK, Il-Song, 2002, s. 34

²²⁵ CLEMENS, Peter Ethan. 1988, s. 22

²²⁶ Russel D. Barros nahradil ve funkci Johna T. Marshalla v březnu 1946.

záložních policejních složek, plukovníkem Russelem D. Barrosem²²⁷. Důvodem, proč byl vybrán, byla jeho dlouhá historie ukázkového vojáka.

Oficiálně se tedy po založení staly záložní policejní složky společně s KNP hlavními aktéry v obraně proti silným nepokojům, které jižní část poloostrova sužovaly až do začátku Korejské války. Mezi největší události, ve kterých figurovaly, patřily boje na Čedžu²²⁸ a potlačení vzpoury v Jösu a Sunčchönu²²⁹ v roce 1948.²³⁰

3.3. James Harry Hausman

3.3.1. Léta působení 1946-1948

Hausman byl jmenován poradcem v Koreji ve zmatečném období. V době jeho příjezdu totiž probíhala rapidní demobilizace americké armády, která ubližovala procesu vývoje záložních policejních složek.²³¹ Amerických důstojníků, kteří se po předání velících pozic Korejcům stali poradci, totiž nebyl dostatek. Dalo by se říct, že skutečnost, že záložní policejní složky vůbec dokázaly vydržet první tři roky před založením ROKA, byla tak trochu zázrakem. Poradců totiž bylo tak málo, že každý z nich měl na starosti sotva jeden pluk. Jediný poradce tak musel vynaložit svou sílu na nábor, organizaci a administraci úplně sám.²³² Podle Sawyera se od září 1946 až do dubna 1948 v policejních zálohách pohybovalo čtyři až deset poradců s tím, že průměrem bylo pouhých šest. Vývoj jednotek tak byl silně limitovaný.²³³

Nutno podotknout, že díky tak nízkému počtu poradců a téměř nulové supervizi od svých nadřízených v případě, že se kasárna nacházela dál od Söulu, si každý poradce mohl

²²⁷ Bývalý člen národní gardy, který utekl ze zajetí na Filipínách. Stal se zde partyzánským velitelem, poté byl převelen do Koreje.

²²⁸ Povstání na Čedžu odstartovalo 3. dubna 1948 a trvalo oficiálně až do května 1949. Podnětem k povstání byla střelba policie do demonstrantů oslavujících výročí konce japonské okupace. Obyvatelé ostrova byli protiameričtí, mnoho bylo členy komunistické Korejské dělnické strany. V důsledku povstání zemřelo až třicet tisíc lidí.

²²⁹ Povstání začalo v říjnu 1948. Bylo započato vojáky angažovanými v Korejské dělnické straně, kteří zastávali silně protivládní postoj zhoršený incidentem na ostrově Čedžu. James H. Hausman dělal poradce velitele represivních sil, Song Ho-sönga.

²³⁰ CUMINGS, Bruce. 1981, s. 177

²³¹ CLEMENS, Peter Ethan. 1988, s. 24

²³² GIBBY, Robert B. FIGHTING IN A KOREAN WAR: THE AMERICAN ADVISORY MISSIONS FROM 1946-1953. Disertační práce. Ohio State University, 2004. Dostupné z:

https://etd.ohiolink.edu/acprod/odb_etd/etd/r/1501/10?clear=10&p10_accession_num=osu1086202227

[citováno 2024-03-03], s. 40

²³³ SAWYER, Robert K. 2005, s. 23

dělat, co uznal za vhodné. Záleželo tak hlavně na nich samotných a jejich vědomostech, jakým směrem se jednotky vydají.²³⁴

Konkrétně v 8. pluku se američtí poradci střídali tak často, že si nedokázali udržet žádné dlouhotrvající vztahy. Příchod Hausmana tak napomohl k celkovému zlepšení morálky, a díky jeho pomoci dokázal pluk zajistit potřebné prostředky ke zlepšení jejich situace. Mezi tyto prostředky patřily například zbraně či nové uniformy.²³⁵

Této změny si všiml i Barros, který navštívil Hausmana a jeho pluk v září 1946. Barros jej označil za důstojníka s výjimečnými interpersonálními schopnostmi, hlubokými zkušenostmi v přechotě a velkou dávkou energie a iniciativy.²³⁶

Kromě toho si byl Barros taktéž vědom, že záložní policejní složky nutně potřebovaly záchranu. Nedostatek mužů se totiž projevil i v ústředí složek, Söulu. Z USA nedostávala ústředna žádné rozkazy, a neexistovala v podstatě žádná opatření. Proto Barros rozhodl o přesunutí Hausmana z 8. pluku do sídla v hlavním městě ještě tentýž večer, jelikož naléhavě potřeboval pomoc s organizací a vylepšením.²³⁷ Zároveň dal Hausmanovi absolutní volnost, tudíž byl kapitán schopný implementovat jakýkoli nápad či iniciativu.²³⁸

Ústředna v Söulu měla kromě nulové organizace zároveň velmi nízké obsazení; major I Hjöng-gun, podporučík Im Sun-ha²³⁹ a narukovaný korejský voják byli jedinou posilou. Major byl tím, kdo de facto vedl²⁴⁰ tento úřad od září 1946 na pozici zastupujícího ředitele, ale nemohl²⁴¹ se kvůli své angažovanosti v japonské armádě stát oficiálním korejským ředitelem.²⁴² Tím se stal až podplukovník Song Ho-süng²⁴³ 23. prosince téže roku. Začátkem roku 1947 se navíc jeho hodnost zvýšila na brigádního generála. Stal se tak

²³⁴ Ibid., s. 24

²³⁵ CLEMENS, Peter Ethan. 1988, s. 27

²³⁶ MILLETT, Allan R. 2005, s. 79

²³⁷ CLEMENS, Peter Ethan. 1988, s. 29

²³⁸ Ibid., s. 2

²³⁹ Postupem času se z podporučíka stal Hausmanův nejbližší přítel. Při konverzacích s Allanem R. Millettem nešetřil chválou pro Barrosovo a Hausmanovo velení. Jejich přátelství trvalo až do Hausmanovy smrti, kdy Im Sun-ha reprezentoval Koreu na jeho pohřbu v USA.

²⁴⁰ V září 1946 USAMGIK předala postupně vedoucí pozice v úřadech Korejcům. Z tehdejších šéfů úřadů se tak stali pouze poradci šéfů. Přesto však kvůli nezkušenosti Korejců byli de facto v čele stále Američané do doby, než se Korejci naučili pracovat samostatně.

²⁴¹ Vláda USAMGIK se bála možné nepříznivé reakce tisku a společnosti.

²⁴² SAWYER, Robert K. 2005, s. 21

²⁴³ Generál, velitel záložních policejních složek v době vzpoury v Jösu a Sunčöonu. Po zavraždění aktivisty za nezávislost Kim Ku-a byl postupně odsunut z vedoucích pozic kvůli jejich blízké známosti. Po vypuknutí Korejské války byl unesen do Severní Koreje, kde pak působil v armádě až do své smrti.

prvním členem korejské záložní policie s touto hodností, což poukazovalo na postupně rostoucí prestiž předchůdců dnešní armády.²⁴⁴

Sám Hausman se později dostal až na pozici poradce šéfa úřadu záložních policejních složek, kdy nahradil svého učitele Barrose. Nejdříve zastával pozici jako zástupce, ale díky jeho zkušenostem a skvělým vztahům s Korejci se jeho pozice stala permanentní už o dva měsíce později.²⁴⁵

Některé²⁴⁶ zdroje, stejně tak jako i generál William Roberts²⁴⁷, o Hausmanovi mluví jako o „otci korejské armády“. Důvodů, proč je označován touto přezdívkou, je hned několik. Jedním z klíčových přínosů bylo jeho úsilí o zvýšení počtu vojáků až na padesát tisíc, čímž vytvořil solidní základ pro budoucí korejskou armádu. Dále napomohl americké armádě zbavit se komunistů v armádních řadách svým rádcovstvím v době několika²⁴⁸ povstání. Jeho přínos k vylepšení armádního výcviku se projevil i v odeslání výše postavených korejských důstojníků do armádní základny Fort Benning²⁴⁹ v USA, kde byli schopni získat chybějící znalosti pro rozvoj korejské armády. Kromě toho se angažoval i v politickém dění, udržoval napjaté vztahy mezi národní policií a záložními složkami a spolupracoval i s pozdějším prezidentem I Süng-manem.²⁵⁰

Přístup, který Hausman zvolil vůči Korejcům, byl z hlediska způsobu, jakým vojáci USAMGIK typicky jednali a vystupovali, jedinečný. Na rozdíl od svých vrstevníků se Hausman totiž rozhodl pro svérázný přístup, kdy se zcela ponořil do korejské kultury a jazyka.²⁵¹ Obvyklou americkou aroganci a nadřazenost popisuje i sám Hodge ve své zprávě z června 1946²⁵², kde zmiňuje následující: „Když jsme poprvé přijeli do Koreje, Korejci se

²⁴⁴ Archives of Korean History. Online. Dostupné z: http://archive.history.go.kr/image/viewer.do?gid=AUS179_01_06C0007&catalogId=AUS179_01_06C0007_004 [citováno 2024-03-03]

²⁴⁵ GIBBY, Robert B. 2004, s. 54

²⁴⁶ MILLETT, Allan R. 1997, s. 507

²⁴⁷ TOLAND, John. *In Mortal Combat: Korea, 1950–1953*. William Morrow & Co, 1991. ISBN: 978-0688100797, k. 1, č. 1

²⁴⁸ Podzemní povstání v roce 1946 v Tägu, povstání na Čedžu a subsekventní povstání v Jösu a Sunčchönu.

²⁴⁹ Armádní základna, dnes známá pod názvem Fort Moore. Nachází se ve státě Georgia na hranicích s Alabamou. Dodnes slouží jako hlavní školící centrum pro pěchotu a obrněné jednotky USA. Výše postavení korejské vojáky tam byli odesíláni od roku 1948 za účelem odnaučení starých japonských praktik a získání zkušeností s americkým stylem velení.

²⁵⁰ GIBBY, Robert B. 2004, s. 49

²⁵¹ Ibid., s. 50

²⁵² HODGE, John R. 1946-06-03. *Message from the Commanding General, USAFIK*. Online. In: Archive of Korean History, RG 332: The G-2 Historical Section of the XXIV Corps of the United States Army Forces in Korea and its Predecessor Organization. Místo: National Archives Building, 700 Pennsylvania Avenue NW, Washington, D.C., U.S. Dostupné z: http://archive.history.go.kr/image/viewer.do?catalogId=AUS179_01_06C0008_059 [citováno 2024-02-15]

na amerického vojáka dívali jako na božského hrdinu z největšího národa na světě. V jejich očích byl téměř dokonalý. V měsících, které uplynuly od 8. září, ale mnoho Korejců změnilo názor.²⁵³ Hausman si tak svou reputaci vybudoval primárně kvůli své ochotě se asimilovat a zhluboka Korejcům porozumět.

Hausmanův vzestup začal v prosinci 1946, kdy se kapitán vydal na rozsáhlou cestu po boku I Hjöng-guna. Společně projeli všechny provincie a navštívili každou jednotku z devíti záložních policejních pluků. Jejich zjištění se však ukázala jako velké zklamání. Pouze 1. pluk v okolí hlavního města bylo možné takto nazývat, jelikož ostatní neměly zdaleka dostatek personálu, což ve skutečnosti vedlo k tomu, že z původně plánovaných tří jednotek byla s ohledem na obsazení často pouze jedna či dvě jednotky fungující nezávisle na sobě. Hausman se tak pustil do své mise zvýšit vliv a moc záložních policejních složek, aby se plukům dostalo jídla, zbraní, uniforem, organizace, a hlavně dostatečně velkého obsazení.²⁵⁴

V reakci na tuto výzvu vypracoval kapitán osmnáctiměsíční plán zaměřený na zvýšení počtu v záložních policejních složkách. Jeho cílem bylo urychlit nábor a do roku 1947 dosáhnout celkového počtu pětadvaceti tisíc mužů s tím, že by se vyplnilo očekávání mít v každém pluku tři prapory, které by pak vytvořily jednu ústřednu v regionálním hlavním městě. Tento plán byl velmi ambiciózní, jelikož k listopadu 1946 činil počet vojáků pouhých čtyři tisíce dvě stě. Hausman se v prvních měsících roku 1947 taktéž rozhodl vyslat poradce z pluků na cesty po jím přiřazených provinciích za účelem přilákání nováčků. Šíření informací o náboru probíhalo různými formami, včetně rozhlasového vysílání, novinových článků a ústního sdělení.²⁵⁵

Další problém vznikl v souvislosti s přidělováním finančních prostředků vládou USA směrem k záložní policii. Skutečnost byla taková, že Hodge projevoval o záložní policejní síly malý zájem, a tak se vláda USA soustředila především na národní policii, která získávala přednější přístup ke zbraním a dalším prostředkům. Téměř šedesát procent finančního fondu vnitřní bezpečnosti směřovalo ke KNP, protože ji Američané nadále považovali za významnější než záložní policii. Toto v samotném důsledku bránilo efektivnímu rozvoji, výcviku a fungování složek.²⁵⁶ Tehdy slabá korejská ekonomika byla hlavním zdrojem příjmu všech členů záloh, a tak se v řadách budoucích vojáků rozmohly krádeže a

²⁵³ Mimo jiné se v dokumentu zmiňuje kromě zesměšňování korejských tradic a zvyků i o různých typech škodlivé mentality dobyvatele, který v zemi může dělat, jak si přeje.

²⁵⁴ CLEMENS, Peter Ethan. 1988, s. 36

²⁵⁵ Ibid., s. 42

²⁵⁶ RICCI, Christopher J. 2012, s. 18

obchodování se zbraněmi na černém trhu.²⁵⁷ Kapitán Hausman se snažil tento problém řešit využitím svých kontaktů v americké armádě. Zapojil se do jednání s důstojníky americké pěchoty, což vedlo k získání zbraní, munice, kasáren, zvýšení přidělů potravin a nasazení amerických výcvikových týmů.²⁵⁸

Právě upřednostňování národní policie vyvolalo hluboký odpor mezi touto organizací a záložními silami. Zálohy chovaly silnou závist vůči autoritě, prestiži a bohatým zdrojům, jimiž národní policie disponovala. Současně se příslušníci KNP cítili povýšeně a při styku se svým protějškem často nevhodně zneužívali své autority. Záložníci navíc běžně porušovali předpisy; přestože neměli právo k zadržování výtržníků, často toto omezení ignorovali. Jako odvetu za tato porušení začala KNP zatýkat příslušníky záloh již při jejich překročení hranic svých vojenských zařízení. S rostoucím počtem členů záloh rostla i nevraživost. Na podzim 1947 dosáhly zálohy téměř stejné síly jako KNP. Vzájemné neshody pak vyústily až do ozbrojeného konfliktu v Jöngamu²⁵⁹, kde za dvě hodiny bylo zastřeleno dvacet tři vojáků.²⁶⁰ Hausman byl tím, kdo se zasadil o zlepšení vztahů, a aktivně usiloval o spolupráci mezi policií a rezervisty prostřednictvím konferencí²⁶¹, společných hlídek a příležitostného začleňování záložních vojáků do jednotek KNP.²⁶²

Jedním z aspektů, který nadále zhoršoval situaci, byla politika. V řadách národní policie se nacházeli silně pravicoví, pro-japonští členi, zatímco do řad záloh se kvůli nedostatečnému prověřování dostávali levicoví komunisté. Národní policie tak smýšlela o záložních složkách jako o hnízdě plném kriminálků a zrádců.²⁶³ Sám Hausman apeloval na opatrnost při distribuci zbraní, jelikož již bylo o některých plucích známo, že se v nich nachází značně velké komunistické buňky. Jednalo se hlavně o osmý pluk v Čunčchönu, 6. pluk v Tägu, 14. pluk v Jösu a 9. pluk na Čedžu.²⁶⁴ Konflikt v Jöngamu pomohl upozornit na přítomnost komunistů v zálohách a podnítl iniciativy, jejichž cílem bylo zbavit se problematických členů a posílit disciplínu. Tyto snahy se však ukázaly jako

²⁵⁷ O'LAVIN, Brian P. WAR ON THE CHEAP: U.S. MILITARY ADVISORS IN GREECE, KOREA, THE PHILIPPINES, AND VIETNAM. Disertační práce. Naval Postgraduate School, Monterey, California, 2015. Dostupné z: <https://apps.dtic.mil/sti/tr/pdf/AD1009181.pdf> [citováno 2024-03-13], s. 85

²⁵⁸ MILLETT, Allan R. 1997, s. 515

²⁵⁹ Město a okres v Jižní Čölle.

²⁶⁰ CLEMENS, Peter Ethan. 1988, s. 59

²⁶¹ Američané se skrze tyto konference snažili zamezit dalšímu vraždění, a silně apelovali na to, aby se každá organizace zaměřila na své sféry vlivu.

²⁶² CLEMENS, Peter Ethan. 1988, s. 60

²⁶³ SAWYER, Robert K. 2005, s. 26

²⁶⁴ MILLETT, Allan R. 1997, s. 519

kontraproduktivní, protože potřeba rychle se rozšiřujících záložních policejních sil nakonec vedla k ponechání většiny členů v řadách.²⁶⁵

Zlom v historii korejské armády nastal po krachu americko-sovětských jednání o společné komisi, která měla dohlížet na postupné osamostatňování Koreje. Do té doby se USA zdržovaly jakýchkoliv náhlých kroků ohledně správy země, což vedlo k jejich zanedbávání a nedostatečné pozornosti směrem k zálohám. Jakmile se však USA rozhodly předat korejskou otázku OSN, uznaly, že ke sjednocení pravděpodobně nedojde, a začaly se obnově země věnovat naplno, což zahrnovalo vyřešení i otázky ozbrojených sil.²⁶⁶

Poslední pokus Sovětů o společné jednání přišel měsíc poté, co USA oznámily předání korejského problému OSN. Sověti navrhli, aby obě strany zcela stáhly všechna vojska z Koreje. Američané na jejich požadavek přišli s odpovědí²⁶⁷, na kterou by Sověti také nepřistoupili, protože si byli vědomi možných následků, pokud by na stažení vojsk kývli. V případě severokorejské invaze za 38. rovnoběžku by stávající záložní síly nebyly schopny zemi ubránit. Toto zjištění přimělo Hodge a MacArthura, aby zvážili vytvoření silné vojenské organizace schopné v případě potřeby Koreu ochránit.²⁶⁸

V říjnu 1947 začali Američané připravovat osamostatnění jižní části Korejského poloostrova. Jedním z klíčových plánů bylo rozšířit záložní policejní síly a postupně je přeměnit na oficiální korejskou armádu. Hodge tímto úkolem pověřil generálmajora Tysona, tehdejšího šéfa plánování a operací. Tyson však, neznalý tak dobře tehdejšího stavu složek, pověřil tímto úkolem kapitána Hausmana.

Hausman se domníval, že by jih Koreje mohl brzy čelit nepřátelskému severu, který by podporovala Ruskem vycvičená korejská armáda o síle sto padesáti až dvě stě tisíc mužů. Proto apeloval na to, ať je obsazení budoucí armády minimálně v řádech dvou set tisíc tak, aby mohla případně zemi efektivně ochránit. Svůj požadavek na rychlé rozšíření obhajoval tím, že muži v zálohách jsou motivovaní a schopní růstu. Kapitán odhadoval, že tohoto úkolu by bylo možné dosáhnout během jednoho roku, pokud by se složkám dostalo dostatečného personálu a finančních prostředků. Musel by se taktéž změnit status záložních složek na oficiální národní armádu, a její hlavní úkol; hlídání a ochrana hranic a potlačování velkých

²⁶⁵ GIBBY, Robert B. 2004, s. 54

²⁶⁶ CLEMENS, Peter Ethan. 1988, s. 64

²⁶⁷ Američané chtěli, aby Sověti nechali OSN rozhodnout o volbách na Severu, a pak by se mohli společně zabývat myšlenkou stažení vojsk z obou částí Korejského poloostrova v době, kdy toho budou korejské síly schopny. Sovětský svaz ale oznámil, že spolupracovat s komisí OSN nebude. Komise se přesto v únoru 1948 rozhodla, že bude pozorovat volby v těch částech Koreje, kam bude mít přístup.

²⁶⁸ GIBBY, Robert B. 2004, s. 54

vnitřních nepokojů.²⁶⁹ Hodge tento plán bez námitek přijal, avšak narazil na problém při diskusi s MacArthurem, který chtěl vyčkat až do konce jednání s Organizací spojených národů, která by si tak rapidní expanzi armády mohla vyložit špatně.²⁷⁰,²⁷¹ Valné shromáždění OSN nakonec schválilo 14. listopadu 1947 Američany podporovanou rezoluci o celonárodních volbách pod jejich dohledem, a Hodge stanovil datum voleb na 10. května 1948.²⁷²

Díky tomuto kroku se mohla čísla vojáků, kteří měli být přijati do řad formující se jihokorejské armády, definitivně stanovit. Generál MacArthur měl za to, že USAFIK nemá dostatečné kapacity na to, aby podpořila rozšíření záloh na dvě stě tisíc, ale byl přesvědčen, že rozšíření na padesát tisíc bylo realizovatelné. Pentagonu se plán MacArthura více zamlouval, jelikož byl časově méně náročný než Hausmanův. Časové rozmezí náboru muselo být maximálně šest měsíců, tedy do období, kdy měly proběhnout volby na jižní části poloostrova.²⁷³

Krátce poté, co se Hausman o MacArthurově komunikaci s Pentagonem dozvěděl, se nábor nových vojáků do řad korejských záloh diskrétně²⁷⁴ odstartoval. Mezi únorem a březnem 1948 se dokázal počet vojáků vyšplhat až na požadovaných padesát tisíc. Hodge složkám dále pomohl demobilizací svých vojáků USAFIK, aby předal složkám americké zbraně. Hausmanovi a pár dalším poradcům se pokusil ulehčit práci s rapidním nábořem, a nařídil přesun poradců z USAFIK k záložním policejním složkám. Tito poradci poté podstoupili intenzivní trénink trvající až do léta 1948.

Jak již bylo dříve avizované, Hausman měl ve svých nápadech úplnou volnost. Zajistil tak potřebné zvýšení moci Úřadu záložních policejních složek. Původně totiž plná kontrola padala do rukou Oddělení vnitřní bezpečnosti, které ale o zálohy nejevilo dostatečný zájem. Obecně byly zálohy méně favorizované, a veškerá pozornost byla směřována na Úřad národní policie, která dostávala i většinu americké výzbroje.

²⁶⁹ CLEMENS, Peter Ethan. 1988, s. 64

²⁷⁰ Přestože USA v té době už nepočítala se sjednocením, v době, kdy ještě nebyla vytvořena komise OSN, tato možnost stále nebyla definitivně zahozena pro případ, že by Sovětský svaz nakonec změnil názor. MacArthur se tak chtěl vyhnout možným negativním dopadům na vztahy s OSN.

²⁷¹ SAWYER, Robert K. 2005, s. 28

²⁷² GIBBY, Robert B. 2004, s. 55

²⁷³ MILLETT, Allan R. 2005, s. 132

²⁷⁴ Nábor začal ještě před tím, než byl oficiálně schválen. Vše však nasvědčovalo tomu, že Pentagon MacArthurovu nabídku přijme, a tak Hausman, se schválením bývalého šéfa DIS, Terrilla Price, nábor započal.

Nevyváženost pak zapříčinila, že z ústředny policejních záloh se stal pouhý spojovací článek mezi DIS a jednotlivými pluky, přes které šly informace.²⁷⁵

Hausman tak informoval tehdejšího poradce šéfa vnitřní bezpečnosti, brigádního generála Williama L. Robertse²⁷⁶, ohledně předání kontroly do rukou policejních záloh. Hausman měl štěstí, protože jeho rady byly ihned vyslyšeny. Roberts totiž taktéž patřil mezi vychvalované poradce za dob USAMGIK již od svého začátku kvůli své efektivitě a entusiasmu.^{277,278} Hodge mu nakonec po jeho výzvě dovolil snížit stav pracovníků v DIS, a nařídil mu vystavět Úřad policejních záloh. Rozdělení, které se událo 25. června 1948, tedy způsobilo pozměnění názvu z Oddělení vnitřní bezpečnosti na Kancelář ředitele, Oddělení vnitřní bezpečnosti. Kancelář se tedy nově měla věnovat čistě civilním záležitostem, a záležitosti armádní měla ponechat policejním zálohám.²⁷⁹

3.3.2. Působení po roce 1948

Volby jižně od 38. rovnoběžky proběhly podle plánu. I Süng-man byl zvolen prvním prezidentem, a 15. srpna oficiálně vznikla Korejská republika. USAMGIK ukončila své působení na poloostrově, a staří i nově trénovaní poradci²⁸⁰, kteří patřili k úřadu vnitřní bezpečnosti, byli přesunuti do nově etablované Dočasné vojenské skupiny poradců (PMAG)²⁸¹, jejíž šéfem se stal generál Roberts.²⁸²

Generál Roberts si byl vědom, že i přes trénink nebudou nově příchozí poradci ve svých úkolech tak kvalifikovaní jako právě kapitán Hausman. Báł se, že by jeho odchod měl katastrofální důsledky na další fungování skupiny poradců. Proto jej již v červnu, v době rozdělování úřadu, poprosil o prodloužení svého pobytu o další dva roky²⁸³, což Hausman přijal. Stal se tak jediným poradcem z let 1945-1946, který na poloostrově stále plnil svou

²⁷⁵ CLEMENS, Peter Ethan. 1988, s. 14

²⁷⁶ Generál, pěšák v první světové válce a velitel obrněných sil v Evropě 1944-1945. Zdatný ve výcviku nezkušených vojáků. Jako poradce nahradil předešlého plukovníka Terrilla „Terrible“ Price, který si svou přezdívku vysloužil právě za svou neefektivnost a ignoraci důležitých problémů.

²⁷⁷ GIBBY, Robert B. 2004, s. 57

²⁷⁸ SAWYER, Robert K. 2005, s. 32

²⁷⁹ Ibid., s. 32

²⁸⁰ Počet poradců se nově oproti dřívějším třem až deseti pohyboval okolo devadesáti.

²⁸¹ Skupina byla založena ve stejný den jako Korejská republika, 15. srpna 1948. O rok později se skupina přejmenovala na Korejskou vojenskou skupinu poradců (KMAG). Ta bojovala společně s dalšími americkými vojsky v Korejské válce, a později se proměnila v prvotřídní vojenskou a výcvikovou organizaci, která fungovala do roku 1954.

²⁸² GIBBY, Robert B. 2004, s. 56

²⁸³ Kapitán Hausman byl do Koreje poslán na dvouletou misi. Musel tak zažádat o prodloužení svého pobytu o další dva roky.

funkci. Je tedy zřejmé, jak důležitou osobností se v tu chvíli stal pro další činnost poradců a armády.

Přestože se Hausman již nepodílel na vytváření projektů, řešení mnoha problémů, a ztratil svůj vliv nad zálohami, stal se i tak prostředníkem mezi korejskými a americkými vojáky. Jak už totiž bylo zmíněno, Hausman byl tím, kdo se do korejské kultury a jazyka natolik ponořil, že si s korejskými protějšky vytvořil blízké vztahy²⁸⁴.

Obrázek 3-2 Kapitán Hausman se svým dlouholetým přítelem, generálmajorem Čchä Bjöng-dökem, jemuž dělal poradce. Fotka pořízena v roce 1950 při příležitosti pozvání amerických diplomatů do Koreje. Obrázek převzat z: MILLETT, Allan R. 2005, s. 160

Jeho náplní práce se tak nově stalo například přicházet s nápady na zkrocení příliš ambiciózního plánování, zneužívání základního vybavení a zásob a špatného financování.²⁸⁵

Hausmanova poslední velká výzva přišla po založení Korejské republiky. On i Roberts věděli, že tak rapidní expanze znovu otevřela dveře komunisticky smýšlejícím vojákům. Aby kapitán zabránil pokusům o převrat, přesvědčil generála Song Ho-sünga, šéfa policejních záloh, a generála Robertse, aby připravili plán boje proti převratu na léto 1948. Dohromady se zarytým antikomunistou, Päk Sön-jöpem²⁸⁶ dokázali vyhledat a poukázat na

²⁸⁴ Rány utrpěl kapitán v době Korejské války, kdy mu zemřelo několik blízkých přátel z vyšších vojenských pozic, mezi nimi například Čchä Bjöng-dök, dřívější kapitán a velitel 1. pluku policejních záloh.

²⁸⁵ CLEMENS, Peter Ethan. 1988, s. 82

²⁸⁶ Tehdejší důstojník v pusanském 5. pluku. Päk se stal prvním generálem se čtyřmi hvězdami v historii jihokorejské armády, a je nejméně známý za své působení v korejské válce. V pozdějších letech se stal diplomatem a státníkem za Jižní Koreu.

buňku komunistů ve čtrnáctém pluku, Jösu. Ještě před tím, než mohli vzpouře zabránit, ale znovu propukly boje na Čedžu. Velitelství v Söulu připravovalo přesun jednoho praporu ze 14. pluku právě na ostrov, aby boje zpacifikoval. V noc přesunu však došlo ke vzpouře komunistického jádra čítajícího asi čtyřicet mužů.²⁸⁷

Co situaci nepomohlo byl také fakt, že den před propuknutím došlo k výměně starých japonských zbraní za americké. Ze čtyřiceti ozbrojených mužů se číslo nakonec vyšplhalo až na téměř tisíc, z toho část čítala nespokojené obyvatelstvo. Vojáci slibovali odvetu a boje proti pravicové národní policii.

Za dobu nepokojů dokázali komunisté zabít až pět set policistů, vládních úředníků a nevinných. Rebelové se dostali mimo Jösu i do Sunčchönu, kde se střetli se skupinou KNP. Příslušníci národní policie bojovali do posledního náboje s nadějí, že je rebelové nechají se vzdát. Oni i jejich rodiny však byli brutálně zabití²⁸⁸. Prezidentovy ukvapené rozkazy navíc vedly ke zpackané operaci; přestože znovu dobyli Sunčchön, povstalci uprchli do hor, odkud pak v malých počtech útočili na jednotky policejních záloh.

Složky nakonec dokázaly vzpouřu potlačit 27. října, kdy vběhly do hořícího centra Jösu. Mnoho ze vzbouřenců dokázalo i tak utéct; číslo se odhaduje až na jeden tisíc. Hausman své úsilí vynaložil na koordinaci složek po boku korejských důstojníků. Snažil se Korejcům zabránit ve špatném rozhodování a dalších úmrtích. Po převzetí Sunčchönu zpět do svých rukou totiž začali členové národní policie rebely zabíjet. Kapitán byl Robertsem přidělen Song Ho-süngovi, který se stal velitelem v době vyhlášeného stanného práva²⁸⁹, což mu umožnilo mít kontrolu i nad korejskou policií, a počet zbytečných úmrtí tak s Hausmanovou pomocí snížit.

Za svou činnost poradce v době vzpouře obdržel Hausman medaili za zásluhy, což bylo pro rezervního kapitána nevídané.²⁹⁰ Kapitán zůstal ve své funkci a následně jako prostředník mezi Korejci a Američany až do února 1951, kdy se vrátil do USA, kde začal pracovat pro Pentagon. Pokračoval tedy v podstatě ve své roli poradce, ale nyní radil Američanům ohledně korejského chování a stylu myšlení, kterému měli potíže porozumět.²⁹¹

²⁸⁷ GIBBY, Robert B. 2004, s. 59

²⁸⁸ Členy s jejich rodinami našli popravené, a spálenou mrtvolu šéfa místní policie našli obalenou v ostatním drátu.

²⁸⁹ Stanné právo je nahrazení civilní vlády vojenskou vládou a pozastavení civilních právních procesů pro vojenskou mocnost. Bylo prezidentem vyhlášeno 21. října 1948, krátce poté, co 19. října 1948 vypuklo povstání.

²⁹⁰ MILLET, Allan R. 1997, s. 524

²⁹¹ TOLAND, John. 1991, k. 40, č. 4

ZÁVĚR

Cílem bakalářské práce bylo popsání a analýza vzniku záložních policejních sil, které se později, 5. září 1948, oficiálně staly armádou Korejské republiky (ROKA). Práce zkoumala především jednání generála Johna Reeda Hodge, velitele amerických armádních sil v Koreji (USAFIK), a vyzdvihla důležitý přínos amerického poradce, záložního kapitána, Jamese Harryho Hausmana, jehož rady a činnost byly klíčové při formování záložních složek.

V první kapitole se práce věnuje politickému pozadí před a po druhé světové válce a okolnostem vzniku Vojenské vlády armády Spojených států v Koreji (USAMGIK). Popsala jsem, jakým způsobem došlo k výběru generála Johna Reeda Hodge na velitele USAFIK, a snažila se nastínit první chvíle a přešlapy, kterých se po příjezdu na poloostrov dopustil. Pro představu o náladách korejského lidu vůči Hodgeovi a jeho administrativě je tak kapitola doplněna o počáteční reakce obyvatelstva, zejména politicky aktivních osob, které v té době v touze po nezávislosti plánovaly založení vlastního státu, ale nezávislost jim byla odepřena.

Druhá kapitola popisuje cíle, které si vláda USAMGIK na svém začátku stanovila. Zmínila jsem postupné zbavení se japonského vlivu, vznik důležitých práv pro ochranu korejského lidu, zlepšení sociální i hospodářské situace, ale hlavně i důvody, proč se Spojené státy americké nakonec rozhodly pro okupaci Koreje jižně od 38. rovnoběžky. V tomto rozhodnutí hrála významnou roli vize prezidenta Trumana o demokratickém světě a jeho neochota nechat jižní Koreu napospas Sovětskému svazu. Na tuto skutečnost je poté napojena část o sovětsko-americké komisi, na které se obě mocnosti domluvily na Moskevské konferenci v prosinci 1945. Práce sleduje Hodgeův skepticismus ohledně přistoupení k dohodě, a jeho otevřený silně anti-komunistický postoj. V kapitole jsem charakterizovala i reakci širší veřejnosti i pokusy Sovětského svazu o šíření propagandy vykreslující USA jako úhlavního nepřítele.

Třetí část práce se zaměřuje již konkrétně na ozbrojené složky. Pro pochopení pozadí vytvoření nově vytvářených obranných sil práce pojednává stručně o vojenských i policejních složkách na přelomu 19. a 20. století. Přiblížila jsem, jaké jednotky fungovaly v pozdním Čosōnu a poté i za doby japonské okupace, kdy, proč a za jakých okolností byly rozpuštěny. Vysvětlila jsem také, proč korejští vojáci narukovali již s předešlými zkušenostmi z čínské či japonské armády. Poté jsem se do detailu věnovala vytvoření záložních policejních složek, k čemuž napomohl plán Bamboo, vytvořený na žádost generála Hodge plukovníkem Arthurem S. Champenym v období neutuchajících nepokojů. Potřeba

nové obranné síly, která by korejské národní policii pomáhala s potlačováním protestů, tak dala vzniknout předchůdci armády Korejské republiky. V následujících podkapitolách jsem popsala počáteční stádium náboru i školy, které americká vláda založila za účelem vojenského tréninku a učení anglické armádní terminologie. Kapitola se taktéž věnuje sovětsko-americké komisi, jejíž konečný výstup měl na budování armády přímý dopad. Zmínila jsem mimo jiné i silnou vzájemnou nevraživost mezi korejskou národní policií i zálohami z důvodu neefektivního rozložení moci, což poté napravil právě James Harry Hausman. Kapitán Hausman je dodnes mnohými považován za „otce korejské armády“ kvůli jeho odhodlanosti, efektivnímu vedení i důležitým radám. Hausman totiž zálohám věnoval veškerou svou pozornost; zasloužil se o zvýšení celkového počtu vojáků až na padesát tisíc, napomohl americké armádě zbavit se komunistů v armádních řadách a udržoval již napjaté vztahy mezi národní policií a záložními složkami. Díky zlepšení podmínek tak mohla armáda alespoň pár dní odolávat ostrému útoku ze Severu při vypuknutí Korejské války, než zemi přišly na pomoc zahraniční vojska.

Hausman těmito kroky položil velmi důležitý stavební kámen pro růst armády v dalších letech. On sám Koreu opustil na začátku roku 1951, a od té doby působil v americkém Pentagonu, kde radil americkým vojákům ohledně dalších kroků na poloostrově v době Korejské války.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY:

Monografie

HENDERSON, Gregory. *Korea: The Politics of the Vortex*. Harvard University Press, 1968. ISBN: 978-0674505506

CUMINGS, Bruce. *Origins of the Korean War, Vol. 1: Liberation and the Emergence of Separate Regimes, 1945-1947*. Princeton University Press, 1981. ISBN 978-0-691-10113-2.

DUUS, Peter. 1995. *The Abacus and the Sword: The Japanese Penetration of Korea, 1895-1910*. University of California Press. ISBN 9780520213616

ECKERT, Carter J. *Park Chung Hee and Modern Korea: The Roots of Militarism, 1866–1945*. Belknap Press, 2016. ISBN 978-0674659865

KIM, Jinwung. *A History of Korea: From "Land of the Morning Calm" to States in Conflict*. Indiana University Press, 2012. ISBN 978-0253000248

MATRAY, James I. *The Reluctant Crusade: American Foreign Policy in Korea, 1941-1950*. University of Hawaii Press, 1985. ISBN 0-8248-0973-4

MEADE, Edward G. *American Military Government in Korea*. King's Crown Press, 1951. ISBN 9780598967497

MILLETT, Allan R. *The War for Korea, 1945-1950: A House Burning*. Lawrence, Kansas: University Press of Kansas, 2005. ISBN 978-0-7006-1393-9

MILLETT, Allan R. *Their War for Korea: American, Asian, and European Combatants and Civilians, 1945-1953*. Brassey's, Inc., 2002. ISBN 978-1574884340

MYERS, Ramon H; PEATTIE, Mark R. *The Japanese Colonial Empire, 1895-1945*. Princeton University Press. ISBN 9780691102221

RICCI, Christopher J. *Korean Military Advisory Group: Insights for Future Security Force Assistance Efforts*. Biblioscholar, 2012. ISBN 101249371309

SAWYER, Robert K. *Military Advisors in Korea: KMAG in Peace and War*. University Press of the Pacific, 2005. ISBN 978-1-4102-2477-4.

SCHNABEL, James F. *Policy and Direction: The First Year*. Center of Military History, United States Army, 1992. ISBN 0-16-035955-4

SOHN, Jae-Souk. *The Military Intervenes: Case Studies in Political Development*. Russell Sage Foundation, 1968. ISBN 978-0-87154-110-9

TOLAND, John. *In Mortal Combat: Korea, 1950–1953*. William Morrow & Co, 1991. ISBN: 978-0688100797

Odborné články a závěrečné práce

CLEMENS, Peter Ethan. *The intelligent man on the spot, Captain James H. Hausman in South Korea, 1946-1948*. Diplomová práce. Kansas State University, 1988. Dostupné z: <https://krex.k-state.edu/handle/2097/36182> [citováno 2023-11-11]

ČCHA, In-bä. *Čosŏn čunggi 捕盜大將 insa tchŭksŏnggwa čongčhidžok ũimi*. [Politický význam a rysy jmenování policejního náčelníka v Koreji v polovině období Čosŏn.] Tägusahakhö, 2013. Dostupné z: <https://www.dbpia.co.kr/journal/articleDetail?nodeId=NODE09028660> [citováno 2024-06-04]

GIBBY, Robert B. *FIGHTING IN A KOREAN WAR: THE AMERICAN ADVISORY MISSIONS FROM 1946-1953*. Disertační práce. Ohio State University, 2004. Dostupné z: https://etd.ohiolink.edu/acprod/odb_etd/etd/r/1501/10?clear=10&p10_accession_num=osu1086202227 [citováno 2024-03-03], s. 40

HUH, Nam-Sung. *The quest for a bulwark of anti-communism: the formation of the Republic of Korea Army Officer Corps and its political socialization, 1945-1950*. Disertační práce. The Ohio State University, 1987. Dostupné z: https://etd.ohiolink.edu/acprod/odb_etd/etd/r/1501/10?clear=10&p10_accession_num=osu1487331541711759 [citováno 2023-11-11]

JANG, Pjŏng-ki (梁, 炳基). *Hangukŭi 建軍 kwa 軍部 jŏngu (1945 ~1960) [Výzkum založení ozbrojených sil a armádních složek (1945-1960)]*. Kuksapchjŏnčchanŭiwonhŏ, 1994. Dostupné z: https://db.history.go.kr/download.do?levelId=kn_058_0070&fileName=kn_058_0070.pdf [citováno 2023-11-11]

KIM, Hakjoo. *The American Military Government in South Korea, 1945–1948: Its Formation, Policies, and Legacies*. Asian Perspective, Spring-Summer 1988. Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/42703907> [citováno 2023-12-15]

KIM, Monica. *The Intelligence of Fools: Reading the US Military Archive of the Korean War*. Duke University Press, 2015. Dostupné z: [10.1215/10679847-3148382](https://doi.org/10.1215/10679847-3148382) [citováno 2024-05-14]

LEE, Hanjoo. *The Major Influences of the U.S. Constitutional Law Doctrines on the Interpretation and Application of the Constitution of the Republic of Korea: Critical Analysis on the Current Constitutional Court's Decisions and Thoughts of the Necessity of Amendment*. Disertační práce. Golden Gate University School of Law, 2009. Dostupné z: <https://digitalcommons.law.ggu.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1018&context=theses> [citováno 2023-11-11]

MATRAY, James I. *Hodge Podge: American Occupation Policy in Korea, 1945—1948*. University of Hawai'i Press, 1995. ISSN 0145-840X. Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/23719137> [citováno 2023-11-11]

MCCUNE, Shannon. *The Thirty-Eighth Parallel in Korea*. Kansas University Press. Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/2008844> [citováno 2023-12-16]

MILLETT, Allan R. *Captain James H. Hausman and the Formation of the Korean Army, 1945-1950*. Armed Forces & Society, 1997. ISSN 0095-327X. Dostupné z: [10.1177/0095327X9702300401](https://doi.org/10.1177/0095327X9702300401) [citováno 2023-11-11]

O'LAVIN, Brian P. *WAR ON THE CHEAP: U.S. MILITARY ADVISORS IN GREECE, KOREA, THE PHILIPPINES, AND VIETNAM*. Disertační práce. Naval Postgraduate School, Monterey, California, 2015. Dostupné z: <https://apps.dtic.mil/sti/tr/pdf/AD1009181.pdf> [citováno 2024-03-13]

PAK, Il-Song. *The dragon from the stream: The ROK Army in transition and the Korean War, 1950–1953*. Disertační práce. Ohio State University, 2002. Dostupné z: <https://www.proquest.com/openview/33e4265cda7f577f707cee8f6163000f/1?pq-origsite=gscholar&cbl=18750&diss=y> [citováno 2024-02-18]

PAK, Minjŏng. *Tongnipkungwa hangukgwangbokkunŭi hangil mudžangchudženg [Armáda nezávislosti a vojenské boje Korejské národní armády proti Japonsku]*. Tongjanghak, 2010. Dostupné z: <https://www.kci.go.kr/kciportal/ci/sereArticleSearch/ciSereArtiView.kci?sereArticleSearchBean.artiId=ART001421154> [citováno 2024-02-18]

Online zdroje

ACHESON, Dean. *Memorandum by the Acting Secretary of State to President Truman*. Online. In: Office of the Historian. U. S. Department of State. Dostupné z: <https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1945v06/d780> [citováno 2023-12-29]

ČCHA, Munsŏp. *Hŏnbjŏngsarjŏngbu*. Online. In: Encyclopedia of Korean Culture. Dostupné z: <https://encykorea.aks.ac.kr/Article/E0063215> [citováno 2024-06-09]

HODGE, John R. 1946-06-03. *Message from the Commanding General, USAFIK*. Online. In: Archive of Korean History, RG 332: The G-2 Historical Section of the XXIV Corps of the United States Army Forces in Korean and its Predecessor Organization. Místo: National Archives Building, 700 Pennsylvania Avenue NW, Washington, D.C., U.S. Dostupné z:

http://archive.history.go.kr/image/viewer.do?catalogId=AUS179_01_06C0008_059

[citováno 2024-02-15]

HODGE, John R. *Memorandum by Lieutenant General John R. Hodge to General of the Army Douglas MacArthur at Tokyo*. Online. In: Office of the Historian. U. S. Department of State. Dostupné z: <https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1945v06/d783> [citováno 2024-01-25]

MACARTHUR, Douglas. *Proclamation No. 1 by General of the Army Douglas MacArthur*. Online. In: Office of the Historian. U. S. Department of State. Dostupné z: <https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1945v06/d776> [citováno 2023-12-17]

U. S. ARMY. 1949-09-26. *Opening of the New Korean Army Infantry School*. Online. In: Archive of Korean History, Record Group 319: Records of the Army Staff, 1903–2009. Photographs of Korean Military Advisory Group. Místo: National Archives Building, 700 Pennsylvania Avenue NW, Washington, D.C., U.S. Dostupné z: http://archive.history.go.kr/image/viewer.do?catalogId=AUS009_50_00V0001_001 [citováno 2024-03-03]

SBOR NÁČELNÍKŮ ŠTÁBU. *The Joint Chiefs of Staff to General of the Army Douglas MacArthur, at Tokyo*. Online. In: Office of the Historian. U. S. Department of State. Dostupné z: <https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1945v06/d851> [citováno 2024-01-30]

HODGE, John R. *Lieutenant General John R. Hodge to the Secretary of State*. Online. In: Office of the Historian. U. S. Department of State. Dostupné z: <https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1946v08/d456> [citováno 2024-05-30]

MACARTHUR, Douglas. *General of the Army Douglas MacArthur to the Joint Chiefs of Staff*. Online. In: Office of the Historian. U. S. Department of State. Dostupné z: <https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1946v08/d473> [citováno 2024-06-01]

Čchingujöng. Online. In: Namuwiki, 2023-08-03. Dostupné z: <https://namu.wiki/w/%EC%B9%9C%EA%B5%B0%EC%98%81> [citováno 2024-06-04]

Pchodočchöng. Online. In: Namuwiki, 2024-06-18. Dostupné z: <https://namu.wiki/w/%ED%8F%AC%EB%8F%84%EC%B2%AD> [citováno 2024-06-10]

Haniljakčönggaksö. Online. In: Namuwiki, 2024-01-12. Dostupné z: <https://namu.wiki/w/%ED%95%9C%EC%9D%BC%EC%95%BD%EC%A0%95%EA%B0%81%EC%84%9C> [citováno 2024-06-10]

4. SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 3-1 Oficiální otevření Armádní pěchotní školy v roce 1949. Na obrázku: vlevo tehdejší kapitán a velitel 1. pluku Čchä Bjöng-dök, první zprava major James H. Hausman.

Obrázek převzat z: U. S. ARMY. 1949-09-26. Opening of the New Korean Army Infantry School. Online. In: Archive of Korean History, Record Group 319: Records of the Army Staff, 1903–2009. Photographs of Korean Military Advisory Group. Místo: National Archives Building, 700 Pennsylvania Avenue NW, Washington, D.C., U.S. Dostupné z: http://archive.history.go.kr/image/viewer.do?catalogId=AUS009_50_00V0001_001

[citováno 2024-03-03] 39

Obrázek 3-2 Kapitán Hausman se svým dlouholetým přítelem, generálmajorem Čchä Bjöng-dökem, jemuž dělal poradce. Fotka pořízena v roce 1950 při příležitosti pozvání amerických diplomatů do Koreje. Obrázek převzat z: MILLETT, Allan R. 2005, s. 160..... 51

5. SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Rozdělení tříd Školy pro výcvik důstojníků. Tabulka převzata z: PAK, Il-song. 2002, s. 21.....	38
Tabulka 2 Organizace pluků policejních záloh. Tabulka převzata z: PAK, Il-Song. 2002, s. 16.....	42